

πρωτονοτάριος, ὁ Εὐγενικός, ἀπὸ τῆς σεβασμίας βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου καὶ ἐπισκεκλημένης τῶν Παλαιολόγων ὑπὲρ τῆς μοναχῆς τῆς Σικελῆς ὡς ἐπίτροπος ἐκείνης ὑπὲρ τῶν ἀδελφάτων αὐτῆς. κατὰ τὴν ἔγγραφον αὐτῆς συμφώνησαν κατὰ μὲν τὸ παρὸν οἶνον μέτρα εἴκοσι καὶ ὑπέρπυρα δέκα, κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους τῆς γῆς ἐνισταμένης ἰνδ. η̅ ἕτερα ὑπέρπυρα δέκα, καὶ διὰ τοῦτο ἐσημειώθη ἐνταῦθα †.

DXXXVI. (6908—1399) decembri. ind. VIII.

Patriarcha dirimit controversiam.

† Παρέστη τῇ ἡμῶν μετριότητι, προκάθημένη συνοδικῶς, κδρ Θωμάς ὁ Καλοκόρης, καὶ ἔγκλησιν ποιησάμενος κατὰ Κωνσταντίνου τοῦ Περδικάρη εἶπεν, ὡς πρὸ καιροῦ τινος ποιησαμένων αὐτῶν συντροφίαν ἐπὶ τῇ τέχνῃ καὶ τῷ πεταραρικῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Περδικάρη, εἶτα λογαριασμοῦ γεγονότος ἐν αὐτοῖς ἀνεφάνη, ὅτι ἀπολοιπάσθη τῷ Καλοκόρῃ ὁ Περδικάρης ὑπέρπυρα διακόσια πεντήκοντα, ἃ καὶ ἦσαν εἰς καρβώνιον καὶ ἄλλην ἐνθήκην τοῦ Περδικάρη. ζητήσας οὖν αὐτὰ ἐπὶ τῷ διαλοθῆναι τὴν συντροφίαν αὐτοῦ, ἐπεὶ οὐκ εἶχεν αὐτὰ λαβεῖν ἀπὸ τοῦ Περδικάρη, εἰ μὴ ἀπὸ διαπράσεως τοῦ καρβωνίου, τὸ δὲ ζημίαν οὐ μικρὰν ἐνεποίει τῷ Περδικάρῃ, ἅτε σχολαζούσης τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ, ἂν τὸ καρβώνιον πωληθῆ, ἀξιωθεῖς πολλὰ παρ' αὐτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῆς πενθερᾶς, ὑπέκυψεν, ἵνα δῶ αὐτῷ καὶ ἕτερα ὑπέρπυρα διακόσια πεντήκοντα, καὶ διενεργῆ αὐτὰ ὁ Περδικάρης ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ αὐτοῦ, καὶ αὐτὰ μὲν τὰ διακόσια πεντήκοντα ὑπέρπυρα εὐρίσκωνται ὡς ἐνθήκη τοῦ ἐργαστηρίου, ἀπὸ δὲ τοῦ κέρδους αὐτῶν ἀποδιδῶν ὁ Περδικάρης καθ' ἕκαστον μῆνα ὑπέρπυρα δέκα, χάριν ἀποκοπῆς τῶν διακοσίων πεντήκοντα ὑπερπύρων, μέχρις ἂν ἀποφλήσῃ αὐτὰ, εἰ δὲ οὐκ ἐνεργεῖ τὴν τέχνην αὐτοῦ ὁ Περδικάρης, ἵνα ἀποδιδῶν πρὸς τὸν Καλοκόρην τὴν ἐνθήκην ταύτην τοῦ ἐργαστηρίου, ἦγουν τὰ διακόσια πεντήκοντα ὑπέρπυρα, καὶ οὕτως ἐλεύθερος διατηρῆται καὶ ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τῶν δέκα ὑπερπύρων τῶν κατὰ μῆνα· εἰ δὲ συμβῆ αὐτῷ θάνατος ἢ ἄλλο τι τῶν τυχηρῶν, ἵνα ἱκανοῦται ὁ Καλοκόρης εἰς ἅπαν τὸ χρέος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς περιουσίας τοῦ Περδικάρη, κινήτης τε καὶ ἀκινήτου, προτιμώμενος καὶ αὐτῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὡς ἀναδιδαχθείσης εἰς τοῦτο τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον

ἐξ ἀποστολῆς τῆς ἡμῶν μετριότητος διὰ τῶν τιμιωτάτων, αὐτῆς ἐκκλη-
 σιαστικῶν ἀρχόντων, τοῦ μεγάλου σακελλαρίου τοῦ Βαλασαμῶν,
 τοῦ μεγάλου χάρτοφύλακος τοῦ Ὀλοβόλου καὶ τοῦ πρωτεκδίκου τοῦ
 Βαλασαμῶν καὶ ἀποβαλλομένη(ς) αὐτόν· νῦν δὲ ὁ Περδικάρης ἐπτά μηνῶν
 ἤδη παρερχομένων, πλὴν μηνῶν τριῶν, ὅτι δέδωκεν ἀντὶ τούτων ὑπέρ-
 πορα τριάκοντα, εἰς τοὺς ἄλλους ἠθέτησε τὴν συμφωνίαν αὐτοῦ, καὶ
 δέον ὄν, εἰ μὲν ἔκαμνε τὴν τέχνην αὐτοῦ, ἀποδοῦναι τῷ Καλοκύρῃ
 ὑπέρπορα δέκα κατὰ μῆνα, εἰ δὲ οὐκ ἔκαμνε αὐτὴν, ἐγχειρῶσαι αὐτῷ
 τὴν ἐνθήκην τοῦ ἐργαστηρίου κατὰ τὴν συμφωνίαν αὐτοῦ, οὗτος οὐδέ-
 τερον ἐποίησεν, ὅθεν ζητεῖ καὶ αὐτός, ἵνα ἱκανωθῇ εἰς τὸ ἑαυτοῦ
 χρέος ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ. οὕτως ὁ Καλοκύρῃς εἰπὼν ἐνεφάνισε
 καὶ τὸ γράμμα τὸ τῆς συμφωνίας, ὃ καὶ ὑπαναγνωσθέν εὐρέθη ὅστω
 διεξιόν· παρῶν οὖν καὶ ὁ Περδικάρης ἀκροῶμενος τούτου καὶ ἀπολο-
 γήσασθαι προτραπείς εἶπεν, ὡς τὸ γράμμα τοῦτο οὐδὲν ἄλλο διεξι-
 σιν, ἢ ὅσον ἐγένετο, καὶ στέργω αὐτό, καὶ οὐδόλως ἐξέρχομαι ἐξ
 αὐτοῦ, θαρρῶ δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐδὲ ἐξηλθόν, ἄχρις ἂν ἤμην ὑγίης, ἀλλὰ
 παρ' ὅσον καιρὸν μεταχειριζόμενη τὴν ἐμὴν τέχνην, δέδωκα αὐτῷ τοὺς
 τρεῖς μῆνας ὑπέρπορα λ', ὡς καὶ ὁ Καλοκύρῃς ὁμολόγησεν, ὡς δὲ
 συνέβη μοι τὸ νόσημα, ὃ καὶ νῦν ἔχω, τί ἐμελλον ποιήσεις; πάντα
 παρ' οὐδὲν θέμενος ἐζήτησον εἰς ἀγίους, ἵνα θεραπευθῶ, διὰ τοῦτο
 οὖν οὐδὲ ἀπέδωκα τὴν ἐνθήκην ταύτην τοῦ ἐργαστηρίου μου, ἥτοι τὰ
 διακόσια πενήκοντα ὑπέρπορα κατὰ τὴν συμφωνίαν μου, νομίζων,
 ὁφέ ποτε ἐλεηθῆναι με ὑπὸ θεοῦ καὶ ὑγείας ἐπιτυχεῖν καὶ τὴν ἐμὴν
 τέχνην μεταχειρίζεσθαι, οὐ μὴν ἀθετήσας τὴν συμφωνίαν μου ταύ-
 την ἐποίησα τοῦτο, μὴ γένοιτο. εἰ γοῦν ἐθέλει ὁ Καλοκύρῃς νῦν τὰ
 διακόσια πενήκοντα ὑπέρπορα τῆς ἐνθήκης, δίδωμι ταῦτα, εἰς δὲ τὰ
 λοιπὰ διακόσια εἴκοσι (δέδωκα γὰρ τριάκοντα ἀπὸ τῶν διακοσίων
 πενήκοντα) παρακαλῶ, ἵνα γένηται διωρῖα, καὶ εἰρήνης γενομένης
 ἀποδῶ ταῦτα ἀπὸ τῆς ἐργασίας μου, εἰ δὲ οὐ τοῦτο βούλεται, ἀξιῶ,
 ἵνα εὐρίσκηται παρ' ἐμοὶ ἢ ἐνθήκη μῆνας δύο, ὡς ἂν ἐντός τῶν
 μηνῶν τούτων κάμω τὸ καρβάνιον, ὅπερ ἔχω, καὶ ἀποδῶ τῷ Καλοκύρῃ
 τοὺς μῆνας τούτους ὑπέρπορα κ', καὶ εἰ μὲν εἰρήνη γένηται, καὶ φανῇ
 τῷ Καλοκύρῃ καλόν, ἵνα ἴσασται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς αὐτῆ ἢ συμφωνία
 ἡμῶν, ἄχρις ἂν ἀποφλήσω τὸ πρῶτον χρέος, ἤδη καλόν· εἰ δ' οὖν, ἵνα
 λαμβάνῃ τὰ διακόσια πενήκοντα ὑπέρπορα τῆς ἐνθήκης, εἰς δὲ τὰ

λοιπὰ γένηται τότε, καθὼς ἂν διακρίνη ὁ παναρχιώτατος ἡμῶν δεσπότης. τούτων οὕτω καὶ παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν λαληθέντων, ἢ μετριότης ἡμῶν λυσιτελέστερον εὐρούσα τὸν ὕστερον λόγον τοῦ Περδικάρη καὶ ἐτοιμότερον πρὸς ἀποδοσιν τοῦ χρέους αὐτοῦ, συμπαθείας ἔνεκα καὶ φιλανθρωπίας τῆς πρὸς αὐτὸν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ καὶ ἀξίωσιν, ὡς ἂν εὐρίσκονται παρ' αὐτῶν τὰ διακόσια ταῦτα ὑπέρπυρα καὶ πεντήκοντα μέχρι καὶ ὄλου τοῦ ἐρχομένου φεβρουαρίου μηνός, καὶ ἐνέχεται ἀποδοῦναι τῷ Καλοκώρη ὑπὲρ τῶν δύο τούτων μηνῶν ὑπέρπυρα εἴκοσι, κἄν τε τὴν τέχνην αὐτοῦ ὁ Περδικάρης μεταχειρίζεται, κἄν τε καὶ μὴ, πληρωθέντων δὲ τῶν ἡμερῶν τούτων, εἰ μὲν εἰρήνη γένηται εἰς τὰ πράγματα καὶ θελήσει ὁ Καλοκώρης, ἴστασθαι τὴν συμφωνίαν αὐτῶν ταύτην, ἥδη καλὸν εἰ δ' οὖν, ἵνα τὰ μὲν διακόσια πεντήκοντα ὑπέρπυρα τῆς ἐνθήκης λαμβάνη αὐτίκα ἀπὸ πάσης τῆς περιουσίας τοῦ Περδικάρη, κινητῆς τε καὶ ἀκινήτου, προτιμώμενος καὶ τῆς προικὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὡς ἀναδιδαχθείσης ταύτης καὶ ἀποβαλλομένης τὴν οὐκείαν βοήθειαν· εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ὑπέρπυρα τὰ ἀναφανησόμενα γένηται διωρία τότε παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἢ προτήκουσα, ὡς ἂν ἐντὸς ταύτης ἀποδοῖ καὶ αὐτὰ, καὶ εἰ μὲν οὕτω ποιήσει, ἥδη καλὸν· εἰ δ' οὖν, πραγματοποιηθῆσεται καὶ εἰς ταύτην ὁ Καλοκώρης ἰκανωθῆναι ἀπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τῆς γυναικὸς αὐτοῦ μὴ ἐχοῦσης ἄδειαν μήτε ἐπὶ τοῖς πρώτοις, μήτε ἐπὶ τοῖς δευτέροις ὑπερπύροις προβαλέσθαι τι ἐπ' ἐκδικήσει τῆς ἰδίας προικὸς, ἂν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οἷτε τὰ τῆς ἐνθήκης ὑπέρπυρα ἀποδοῖ, οἷτε τὰ δύο μηνῶν, ἢ γον τὰ εἴκοσιν ὑπέρπυρα, ἃ νῦν ὑπόσγεται ἀποδοῦναι, πληρωθέντος τοῦ φεβρουαρίου μηνός, οὔτε τὰ λοιπὰ ὑπέρπυρα ἀπόφλη δι' ὅλης τῆς δοθησομένης αὐτῷ διωρίας παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἥτις κατὰ τὸν καιρὸν καὶ τὰ πράγματα δοθήσεται τότε τῷ Περδικάρη κατὰ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ καὶ τὴν μεταχείρισιν καὶ τὴν δύναμιν, τούτου γὰρ χάριν καὶ ἢ παρούσα συνοδικὴ διάγνωσις καὶ ἀπόφασις ἀπολέλυται τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

† Μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδ. η' †.

DXXXVII. 6908 (1400) Ιανουάριος, ἰουλ. VIII.

Patriarchis litem vindicant.

† Ἡ κατὰ πνεῦμα θυγάτηρ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κυρά Ἄννα Παλαιολογίνα, ἀναδραμεύσα εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, προκαθημένη συνοδικῶς, ἐγκλησιν ἐποίησατο κατὰ τῶν οἰκείων τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, υἱῶν αὐτῆς, τῶν Παλαιολόγων, τοῦ τε κύρ Ἀνδρονίκου καὶ τοῦ κύρ . . . , εἰκόθσα, ὡς ὅτε ἐγείματο τὸν πατέρα αὐτῶν, τὸν μακαρίτην Κομνηνὸν τὸν Βρανᾶν ἐκείνον, ἣν ἡ προἰεὺς αὐτῆς τρισχιλίων ἐγγύστα ὑπερπύρων, τοῦ χρόνου δὲ καὶ τῶν πραγμάτων ἀνευμάλως εἰς αὐτοὺς ἔχοντας καὶ ζημίαι· οὐκ ἐλίτας αὐτοῖς προξενήσαντες οὐ μόνον ἄπαντα διεφθάρησαν, ἀλλὰ καὶ τὸ γαμήλιον αὐτῶν ἀπώλετο σύμφωνον ταῖς προκλαῖς αὐτῶν μεταβάσει ταῖς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ τοῖς τοῦ βίου τούτων μεταγγισμοῖς· ἐναπελείφθησαν δὲ αὐτοῖς ἀπὸ τῆς προικὸς μόνον τὰ τῆς καταμονῆς αὐτῶν ὀσπήτι· μετὰ τοῦ ἀμπελίου, ἅπερ ὀρώνται. δεῖξαν οὖν, ἵνα λάβωσιν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῶν γαμβρὸν τὸν οἰκείον τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι κύρ . . . τὸν Ἀστράν, δέδωκεν αὐτῷ προικὸς χάριν ὁ πατήρ αὐτῆς, ὁ Βρανᾶς, τὰ εἰρημένα ὀσπήτια τῆς καταμονῆς καὶ τὸ ἀμπέλιον, ὑπεκράτησε δὲ παρ' ἐαυτῷ τὸ τε ἀμπέλιον τοῦ Μολιάτου καὶ τὰ κτήματα, ἅπερ αὐτὸς ἐξωνήσατο, τὸ ἀμπέλιον τῶν τεσσάρων μουζουρίων τὸ ἀπὸ τοῦ Μουζάλωνος, ὃ καὶ αὐτὸ αὐτὸς ἐξωνήσατο, καὶ ἕτερον ἀμπέλιον ἐν τῷ Πελουδίῳ, τοῦ γούν καιροῦ καὶ τῶν πραγμάτων αἰθίς αὐτοῖς ἀναγκάσαντος, ὅπως ἐξέλθωσι τῶν ἐνταῦθα καὶ ἀπέλθωσιν ἔξω μετὰ τῶν λοιπῶν, εἰ βούλονται σὺν ἀσφαλείᾳ ζῆν, κατέλιπον τὰ κτήματα ταῦτα τὰ περιλειφθέντα αὐτοῖς τῷ γαμβρῷ αὐτῶν τῷ Ἀστρά, λόγῳ παρακαταθήκης, οἱ δὲ τοὺς παῖδας αὐτῶν εὐληφότες ἀπεδήμησαν τῶν ἐνταῦθα παρὰ τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι. ἐκείσε τοίνυν τὸ χρεῶν λειτουργήσαντος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τοῦ Βρανᾶ, καὶ ἀδιαθέτως καὶ θῆλο παιδίον αὐτῇ καταλείψαντος καὶ τρεῖς οἴους, εὐδοκίᾳ τῆς κρατίστης καὶ ἁγίας θεσποίνης ἀνδρὶ συνῆψαν αὐτὸ, ὡς ἐντελοῦς ἀφάμενον ἡλικίας. εἴληψε δὲ ἐπὶ ταύτῃ γαμβρὸν τῶν οἰκείων τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, κύρ Φίλιππον τὸν Τζικανδάλην· τὰ μὲν οὖν τῆς προικὸς παρέσχεν αὐτῇ εὐεργετικῶς ἡ κρατίστη καὶ ἁγία δέσποινα, τὰ δὲ ὁ κράτιστος καὶ ἁγίος μου αὐτο-

κράτωρ καὶ βασιλεὺς, αὐτὴ δὲ μὴ ἔχουσα τι ἕτερον εἰσεγγῆσαι ἐν τῇ συμφώνῳ τῆς θυγατρὸς, τὰ ἄνωθεν εἰρημένα παρέδωκε κτήματα πρὸς ἰκάνωσιν τῆς συμφωνηθείσης προικῆς· ὡς εἰρήνης γενομένης τοίνυν βοήθεια θεοῦ εἰς τοὺς κραιστέτους καὶ ἁγίους μου αὐτοκράτορας καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἀποδημούντων ἐξ ἡμῶν ἐπιδημησάντων ἐνταῦθα καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπολαμβανόντων, ζητεῖ μὲν καὶ ἡ Παλαιολογίνα τὰ ἑαυτῆς κτήματα, ὅπως ἀποδῶ αὐτὰ εἰς προῖκα τῇ θυγατρὶ αὐτῆς, καθὼς ῥητῶς συνεφώνησεν, ἀντιποιούνται δὲ αὐτῶν οἱ παῖδες αὐτῆς, οἱ Παλαιολόγοι, ὡς πατρικῶν, διὸ καὶ ἐζήτησεν ἀντικριθῆναι αὐτοῖς. διεμηνύθησαν τοίνυν καὶ οὗτοι, καὶ ἀφίκαντο, καὶ ἀπολογησασθαι προτραπέντες εἶπον, ὡς οὐτε εἰ δισχιλίων ὑπερπύρων ἦν ἡ προίξ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἢ τρισχιλίων, ἐνέχονται αὐτοὶ ἀποδεῖξαι, οὐτε εἰ ἐφθάρη ἕκαστα, ἀναγκάζονται νῦν οὗτοι ἰκανοποιῆσαι αὐτὴν, ἀλλ' ἐν οἴδασι μόνον, ὅτι πατρικά εἰσιν αὐτῶν ταῦτα κτήματα, καὶ βούλονται καὶ οὗτοι τὸ ἀνήκον αὐτοῖς ἔχειν ἐκ τούτων, ὡς υἱοὶ γνήσιοι τοῦ πατρὸς αὐτῶν· ἐπεὶ δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἀπήτησεν, ἰκανωθῆναι πρῶτον αὐτὴν εἰς τὴν προῖκα αὐτῆς καὶ οὕτω τὸ περιττεῦον λαβεῖν αὐτοῦς, οἱ δὲ Παλαιολόγοι τούτων ἀκούσαντες ἐζήτησαν, ἐμφανίσει αὐτὴν τὸ γαμήλιον αὐτῆς σύμφωνον, ἡ δὲ προλαβοῦσα εἶπεν, ὡς ἀπώλετο τοῦτο, ἡ μετριότης ἡμῶν διέγνω, ὡς εἰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ἡ Παλαιολογίνα δισχορίζεται, ὅτι εἶχε λόγῳ προικῆς, οὐκ ἔχομεν τὸ ἀκριβὲς συνιδεῖν, συμφώνου μὴ φαινομένου, ἀλλ' οὖν τὰ τῆς καταμονῆς ὀσπήτια καὶ τὸ ἀμπέλιον, ἃ τῇ Ἄστρᾳ ἐδόθησαν, δὴλὰ εἰσι πᾶσιν, ὅτι τῆς Παλαιολογιῆς εἰσὶν ἰκανωθῆτω τοίνυν εἰς ταῦτα ἐκ τῶν τοῦ ἀνδρός, καὶ τὸ ἐναπολειφθὲν ἐχέτωσαν οἱ Παλαιολόγοι· τὸ δὲ μαθόντες δισχορίσαντο, ὡς ὅτε τὴν συμφωνίαν εἶχε μετὰ τοῦ Ἄστρα καὶ τὴν κατάστασιν καὶ τοὺς γάμους, ἀπητήθη παρ' αὐτοῦ, πλείονος ἔνεχεν ἀσφαλείας τῶν γινομένων τότε, ὡς ἂν ἀναδιδαχθῆ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐπὶ τούτοις προικείοις οὗσι τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον, καὶ ἀποβάληται, καὶ οὕτω τοὺς γάμους γενέσθαι· γέγονε γοῦν τοῦτο παρὰ τοῦ τότε μεγάλου σακελλαρίου, τοῦ Μελιτινιώτου ἐκείνου, ὃ καὶ ἔστιν εὐρεῖν καὶ ἀπὸ τοῦ συμφώνου τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν, τῆς γυναικὸς τοῦ Ἄστρα. ἀπητήθησαν οὖν ἡ διὰ μαρτύρων παραστῆσαι τὰ εἰρημένα ἢ τὸ γαμήλιον προχομίσει, οἱ δὲ μαρτύρων μὲν εἶπον οὐκ εὐπορεῖν, διαμηνυθῆναι δὲ ἤξιωσαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος

καὶ ἀποδοῦναι αὐτό. διεμηνύθη τοίνυν αὐτῇ τε καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὁ Ἄστρας, καὶ παραγενόμενος οὗτος δυσχυρίσατο ἐπὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, παρόντων καὶ τῶν Παλαιολόγων καὶ ἀκρωμένων ἅπαντα, ὡς οὕτε τὸ σύμφωνον περισώζεται, οὕτε αὐτὸς μέμνηται περὶ ὧν διατίθενται οἱ Παλαιολόγοι. τούτων τοιγαροῦν οὕτω προβάτων διέγνω καὶ ἀπεφύηατο ἡ μετριότης ἡμῶν, συνοδικῶς τὰ περὶ τούτου διασκεφάμενη, ὡς ἂν ἐπιλάβηται τῆς κτηματικῆς ταύτης ὑποστάσεως τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ Παλαιολογίνα ἀντὶ τῆς ῥηθείσης κτηματικῆς ὑποστάσεως αὐτῆς, ἣν προκίψαν οὕσαν λαβὼν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς εἰς προίκα δέδωκε τῇ θυγατρὶ αὐτῶν· εἰ γὰρ αὐτῇ συνήνεσεν ἐκεῖσε, ἀλλὰ τὸ ἰκανὸν αὐτῇ ἔχειν ὀφείλει ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἐπειδὴ οὐκ ἐδιδάχθη τὸν βοηθοῦντα αὐτὴν νόμον, ἀεὶ γὰρ τῶν δοθέντων ὀφειλέτης ἐστὶν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, εἰ γὰρ καὶ τῶν δοθέντων τῷ Ἄστρα ἑλάττω εἶσιν, ἀλλ' οὐδ' ἀρκεῖσθαι εἰς ταῦτα ὀφείλει, ἐπειδὴ ἄλλος βίος οὐχ εὕρισκται τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ εἰ μὲν εἰς προίκα συνεφώνησεν ἢ πάντα ἢ τινα ἐξ αὐτῶν τῷ γαμβρῷ αὐτῆς, τῷ Τζοκανδάλῃ, ἀποδῶ αὐτῷ τὸ συμφωνηθέν· εἰ δ' οὐδ', κατέχη ταῦτα καὶ νέμηται καὶ θεσπόζη, ἀνενόχλητος διατηρουμένη καὶ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τῶν παίδων αὐτῆς. τούτων τοίνυν οὕτω διαγνωσθέντων ὁ Παλαιολόγος κῆρ Ἀνδρόνικος ἀναστάς εἶπεν, ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπεχαρίσατο τούτῳ, ὅτε ἦν ἔξω μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ τοῦ ἀμ. . . ἀμπέλιον, ζητεῖ οὖν αὐτό. ἀπητήθη τοίνυν εἰς τοῦτο ἡ γράμμα τῆς μητρὸς αὐτοῦ προκομίσει ἢ μάρτυρας, ὁ δὲ μήτε γράμματα ἔχειν δυσχυρίσατο, μήτε μάρτυρας, ἀρκεῖσθαι δὲ εἶπεν εἰς τὴν συνειδήσιν τῆς μητρὸς. ἐπαὶ δὲ ταύτης ἐτοίμου πρὸς τοῦτο οὔσης, ὡς οὐδὲν ἐπράχθη τοιούτον, οὐδὲ συμφωνῆται, ὁ Τζοκανδάλῃς κῆρ Φίλιππος ἀναστάς εἶπεν, ὡς ὅτε τοὺς γάμους ἐποιεῖτο μετὰ τῆς Παλαιολογίνης, παρῆν καὶ ὁ Παλαιολόγος, καὶ ἤκουσεν, ὅτι τὸ τοιούτον ἀμπέλιον δίδεται ἡμῖν λόγῳ προίκος, καὶ οὐκ ἀντίπεν· ἐρωτηθεὶς οὖν ὁ Παλαιολόγος, εἰ οὕτως ἔχει, ὁμολόγησε μὲν τοῦτο, πλὴν εἶπεν, ὡς ἐταμίευσεν τὸ περὶ τούτου καιροῦ καλοῦντος εἰπεῖν καὶ κινήσαι. ἡ μετριότης ἡμῶν διέγνω, ἀμέτοχον αὐτὸν εἶναι καὶ ἀπὸ τούτου, ὡς οὐκ ἀποδείξαντα, ὁ εἶπε, καὶ ὡς σιωπήσαντα, ὅτε πρὸς ἕτερον αὐτὸ πρόσωπον ἀπεδίδοτο· εἰ γὰρ καὶ ἀποδειχθῆναι, ὡς ἔλεγεν, εἶχεν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μόνου τοῦ σιωπήσαι τότε κατεδικάζετο ἂν, ὁ γὰρ παρόντος αὐτοῦ ἐπράττετο, καὶ οὐκ ἀντίπεν

αὐτὸς δοκεῖ τοῦτο ποιεῖν, ἐπειδὴ ἀφῆλιξ οὐκ ἦν, καὶ τοῦτου τοίνυν οὕτω διαγνωσθέντος, ἕτερόν τι κενιθήκασιν οἱ Παλαιολόγοι, ὡς ἐπειδὴ πανταχόθεν καταδικάζονται, καὶ ἀκλήρῳ ἀποπέμπονται, τῆς μητρὸς αὐτῶν ἐπεκδικούσης τὰ πατρικά, ὡς οἱ φιλεπσεβεῖς νόμοι παρακαλεῦνται, δι' ἃπερ ἔδωκεν ὁ πατήρ αὐτῶν τῇ Ἀστρά, ζητοῦσι καὶ οὗτοι ἀπὸ τῶν δαθέντων αὐτῇ παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ ἀνήκον αὐτοῖς. ἡ γοῦν μετριότης ἡμῶν, ἀκριβῶς καὶ τὰ περὶ τοῦτου διασκεφαμένη, ὁ πολλακίς καὶ ἐν πολλαῖς τῶν ὁμοίων ὑποθέσεων εὔρε διενεργούμενον, καὶ αὕτη συνοδικῶς διεπράξατο, τοῦτο καὶ νῦν διαγινώσκει καὶ παρακαλεῖται, ὡς μέχρις ἂν ὁ πατήρ ἐν ταῖς ζωαῖς διατελεῖ, ἄδειαν ἔχει εἰς τοὺς ἑαυτοῦ παιδας ὑπεξουσίους ὄντας τὰ κατὰ βούλησιν διαπράξασθαι, τελευτῶν δὲ τὸ τρίτον τοῦ βίου τοῖς παισὶν αὐτοῦ διανεῖμαι, οὐδὲ περὶ τοῦτου γοῦν ὑφείλουσιν οἱ Παλαιολόγοι διανοχλῆσαι τὸ σύνολον, ἀλλὰ στέργειν τὸ γεγονός παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτου οὕτω διακριθέντος ἡ Παλαιολογίνα ἐζήτησιν, ἵνα ἐκστῇ τοῦ κτήματος τοῦ Μολιάτου ὁ νεώτερος αὐτῆς υἱός, ὁ Παλαιολόγος, ἀποδοῖ δὲ αὐτῇ καὶ τὰς ἐπικαρπίας τοῦ παρελθόντος καιροῦ, ὡς ἀμετέγωγως αὐτὸ λαβόντας ἀπὸ τοῦ Ἀστρά, τοῦ ἐπιτρόπου αὐτῆς, ὁ Παλαιολόγος ἀπελαγήσατο, ὡς οὔτε περὶ τῆς ἐπικαρπίας ἐνέχεται ἀποδοῦναι λόγον, εὐεργεσία βασιλικῇ γὰρ ἔλαβεν αὐτάς, οὔτε τοῦ κατασκαρέντος ἐν αὐτῇ χωραφίου παρ' αὐτοῦ ἀποστήσεται πώποτε, ἀνακαθάρσεις γὰρ ἐποιήσατο ἐν αὐτῇ πολλάς, καὶ πρόσθετον ἀνάλογον ταῖς ἐξόδοις ἀκμὴν οὐκ ἐδέξατο ἐξ αὐτοῦ· καὶ περὶ τοῦτου τοίνυν διασκεφαμένη ἡ μετριότης ἡμῶν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται, περὶ μὲν τῶν παρελθόντων ἀναγκαίητον εἶναι τὸν Παλαιολόγον, τὸ μὲν, ὅτι εὐεργεσία βασιλικῇ ἐλάβανε τὰς ἐπικαρπίας, τὸ δὲ, διὰ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ὅς ὑπὲρ τοῦ ἀμπελίου καὶ τοῦ χωραφίου κατεβάλετο, τὸ δὲ καὶ ὡς υἱός τῆς κυρίας αὐτοῦ, εἰ μὴ γὰρ παρ' αὐτῆς τῆς ἰδίας μητρὸς περιθαλαφθεῖη, παρὰ τίνος ἄλλου τοῦτο αὐτῇ γενήσεται; εἰς τὴν ἔμπροσθεν δὲ λαβεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ γεωργηθησομένου σίτου ἀπὸ τοῦ χωραφίου τὸ ἧμισυ, διὰ τὸ νῦν κατασκαρῆναι τοῦτο παρ' αὐτοῦ καὶ καλλιεργηθῆναι τῇ ἐκβολῇ τῆς βίλης καὶ τῶν πετρῶν. ἐπεὶ τοίνυν οὕτω τὰ περὶ τούτων γεγονάσι, καὶ δεσπότις ἀνεφάνη τῶν εἰρηκαμεν κτημάτων ἡ Παλαιολογίνα κυρὰ Ἄννα, ὑφείλει τὸ παρ' αὐτῆς γεγονός εἰς τὴν θυγατέρα αὐτῆς τὴν Τζουκανθαλίαν, τὸ ἐρρωμένον

ἔχειν καὶ ἀκατάλυτον ἀπὸ τε τῶν παίδων αὐτῆς καὶ παντός ἄλλου ἐξωτερικοῦ προσώπου τῆ ἐμφανείᾳ τῆς παρούσης συνοδικῆς διαγνώσεως τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἀπολυθείσης εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν ἐν ἔτει , 5 9 3 7 .

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μηνὶ ἰανουαρίῳ ἰνδ. η' †.

DXXXVIII. (6908—1400) ianuario. ind. VIII.

Patriarchoe iudicium in lite quadam.

† Ἰερώτατε μητροπολίτα Ἡρακλείας, πρόεδρε τῶν ὑπερίμων καὶ ἔξαρχε πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῆ ἀδελφῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργγῆ· χάρις εἴη καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ τῆ σῆ ἱερότητι. ὁ παρὼν πρεσβύτερος Μιχαήλ, ὁ τοῦ ἐν τῇ Καλλικρατεῖα πρωτοπαπᾶ γαμβρός, ἀναδραμὼν εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἀνέφερεν, ὡς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τῆς θυγατρὸς τοῦ πρωτοπαπᾶ Βλακᾶ, ἀποθανούσης ἐπὶ παισὶ τρισὶν ἔλαβε τὰ πράγματα τὰ προικῶα ὁ πατήρ ἐκείνης, ὁ πρωτοπαπᾶς, τῶν παίδων εὐρισκομένων μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ παρόντος πρεσβυτέρου· προβάλλεται δὲ ὁ πρωτοπαπᾶς, ὡς ἀνέφερεν οὗτος ὁ πατήρ τῶν παίδων, οὐδὲν, ἢ ὅτι αὐτὸς ἔδωκε ταῦτα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἔλαβε ταῦτα ἐκείνης ἀποθανούσης, ὅπερ ἐστὶν ἄδικον καὶ παρὰ τοὺς νόμους, εἴ τι τοιοῦτον προβάλλεται· ἐξείασάτω τοίνυν αὐτὸ ἢ σῆ ἱερότης, εἴπερ ἔχει τὸ πρᾶγμα οὕτως, ὡς ὁ πρεσβύτερος ἀνέφερε, λάβε πάντα καὶ ἀπόδος πρὸς αὐτόν, δηλονότι τὸν πατέρα τῶν παίδων, καὶ δεῖξον τὴν παρούσαν ἡμετέραν γραφὴν πρὸς τὸν περικόθητον θεῖον τοῦ κρατίστου καὶ ἀγίου μου αὐτοκράτορος, κύριον Ἰσαάκιον τὸν Ἀσάνην, ἵνα δεφενδεύσῃ τοῦτο ὡς διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν ἡμετέραν. εἰ γὰρ ἔχει οὕτως, ὡς ὁ πρεσβύτερος ἀνέφερεν, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη νόμιμος καὶ ἡμετέρα ἐστί, τῶν παιδίων γὰρ εἰσι τὰ μητρικὰ πράγματα, καὶ δεφενδευσάτω τοῦτο, ὡς ἀρχῶν τῶν ἀδόθι πραγμάτων καὶ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς υἱὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος. ἢ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴη μετὰ τῆς σῆς ἱερότητος †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μηνὶ ἰανουαρίῳ ἰνδ. η' †.

DXXXIX. (6908—1400) ianuario. ind. VIII.

Patriarcha metropolitam thessalonicensem monet, ut cum hieromonacho Nathanaele in gratiam redeat.

† Ἱερῶτατε μητροπολιτα Θεσσαλονίκης, ὑπέριτε καὶ ἔξαρχε πάσης Θεσσαλίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργίᾳ χάρις εἴη καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ τῆ σῆ ἱερότητι. ἀπὸ τινῶν τῶν αὐτόθεν εἰς ἡμᾶς ἐρχομένων ἠκούσαμεν, ὡς μέσον τῆς σῆς ἱερότητος καὶ τοῦ τιμιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις, κῆρ Ναθαναήλ, προέβησαν σκάνδαλα καὶ ὀχλήσεις οὐκ ὀλίγαι, ἃς οὐ παραδεχόμεθα ὡς ἀληθεῖς διὰ τὸ μὴ προσήκειν τοιαῦτα γίνεσθαι ἐν τῇ σχήματι ὑμῶν· τὴν σὴν τε γὰρ ἱερότητα μέτοχον ἴσμεν θείων λόγων καὶ διδασκαλιῶν πνευματικῶν καὶ εἰρηνικῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ παπᾶ, κῆρ Ναθαναήλ, δόξαν ἔχομεν ἀγαθὴν, ἀνδράσι γὰρ ὀμιλησάν ἀγίοις καὶ μεγάλοις καὶ ἐναρέτοις, καὶ εἰκὸς ἐστὶν αὐτῶν καρπώσασθαι ἐξ ἐκαίνων παιδευσιν καὶ ἡθὸς καὶ πολιτείας ἀγαθῆν. διὰ ταῦτα τοίνυν ἀπρόσδεκτα ἡμῖν φαίνονται τὰ περὶ ὑμῶν λαλούμενα· πάλιν δὲ ὅτι πολλάκις ἀκούομεν αὐτὰ, παντελῶς οὐ δύναμεθα τοῦτο ἀπιστεῖν, νομίζομεν δὲ, ὅτι καὶ ὑμεῖς παρέχετε τινὰς ἀφορμὰς, φθονεροὶ δὲ ἄνθρωποι, ἐκλαμβάνομενοι ταῦτας πρὸς τὰς οἰκίας αὐτῶν ὀρέξεις, πλατόνουσιν αὐτάς, τῷ μὲν ἐξ ὑμῶν προσπαθοῦντες, τῷ δὲ ἀντιπαθοῦντες· οὐ γὰρ οὕτως ἡδὲ, φησί, τοῖς ἀνθρώποις, ὡς τὸ λαλεῖν τὰ ἀλλότρια, κἂν τύχῃσι μάλιστα ὑπὸ εὐνοίας τινὸς ἢ μίσους ἐλκόμενοι, ὃ καὶ θαυμάζομεν, πῶς τοῖς διασῶρειν ἐπιχειροῦσι τὰ ὑμέτερα ὑμεῖς αὐτοὶ τὰς ἀφορμὰς δεδώκατε, μάλιστα δὲ θαυμάζομεν πρὸς τὴν σὴν ἱερότητα· οὐ γὰρ πρὸ τῶν ἄλλων ὀφείλεις τὴν μικροφυχίαν τῶν ἄλλων διορθοῦν, ὡς τῆς εἰρήνης, διδάσκαλος, ἄλλως τε οὐδὲ τὸν παπᾶν, κῆρ Ναθαναήλ, ἀγνοεῖς, ἀλλ' οἶδας αὐτόν, ὥσπερ γὰρ ἡ σὴ ἱερότης ἐχρήσατο διδασκάλοις ἀγίοις ἀνδράσι καὶ μεγάλοις καὶ ἐναρέτοις, ὑφ' ὧν παιδευθεὶς ἄριστα ἀξίος ἐκρίθη καὶ εἰς ὑπερ νῶν προεβιβάσθη ἀξίωμα, συναρῶσι Θεοῦ, οὕτω καὶ αὐτὸς ὁμοίοις ὀμιληταῖς ἐχρήσατο, καὶ ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κατὰ καιροῦς ἐχρήσασθε ἀλλήλοις, καὶ ἀπηλάσασατε καὶ ἀμφοτέροι τῆς ἀλλήλων δυνάμεως, καὶ τὴν γνῶσιν οἶδας τοῦ ἀνδρός καὶ τὴν παιδευσιν αὐτοῦ καὶ ὅτι καὶ οὗτος γινώριμὸς ἐστὶ καὶ βασιλεῦσι καὶ πατριάρχαις καὶ ἄρχουσιν, ἅτινα δὴ πάντα ἱκανὰ

διαλῦσαι, εἴ τις μέσον ὑμῶν ἐπέπεσεν ἀηδία· πῶς δὲ τοσοῦτον ἐξήρθη
 τὸ συμβάν εἰς ὑμᾶς, ἀποροβυμῶν· ἀδεται γάρ, ὅτι καὶ καθαιρέσις κατ'
 αὐτοῦ παρὰ τῆς σῆς ἱερότητος γέγονε, καὶ στήλαι· ἔγγραφοι ἐποιήθη-
 σαν, καὶ ἀφορισμοὶ φρικώδεις ἐξεφωνήθησαν, καὶ ἀναθεματισμοὶ προσ-
 ετέθησαν ἐν τῷ ἱερῷ συνοδικῷ τῷ τῆς ἐκκλησίας, παρὰ τὴν συνή-
 θειαν. ταῦτα τοίνυν ὡς λίαν ἄτοκα οὐ παραδεχόμεθα μὲν, ὁμοῦ γρά-
 φομεν τῇ σῇ ἱερότητι, καὶ εἰσηγούμεθα, ὡς εἴπερ ὄλιως ἐγένετό τι
 τοιοῦτον, ἐπεὶ οἶδας, ὡς αἱ ὀχλήσεις καὶ τὰ σκάνδαλα τὸν τοῦτοιο
 χρώμενον οὐκ ἐώσιν εἰς πέρας καταντήσαι χρηστὸν, σπουδάζον, ὁπώρα
 σοι περίεστι θύναμις, τὴν μικροφυλίαν τοῦ ἀδελφοῦ διορθῶσαι· καὶ
 τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν ἀνακαλέσασθαι, κάκιστον γάρ ἐστι τοὺς διδα-
 σκάλους καὶ κήρυκας τῶν δεσποτικῶν ἐντολῶν· ὀπίσω θραμεῖν τῆς
 ἑαυτῶν διδασκαλίας· καὶ εἰσηγήσεως καὶ λόγοις μὲν παραινεῖν, πράγ-
 μασι δὲ ἀντιπράττειν τὰ παραινόμενα· γινώσκει δὲ ἡ σῆ ἱερότης,
 ὡς οὐδὲ ἡ ματριότης ἡμῶν βούλεται ὑποστήναι τινα τῶν ἀπάντων τὸν
 τυχόντα πειρασμὸν, ἀλλὰ πάντας βουλόμεθα ὡς μέλη ἡμέτερα ἐν
 εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διάγειν πνευματικῇ καὶ μὴ στασιαάζειν πρὸς ἑαυτοὺς,
 πάλιν δὲ ἀναγκαζόμεθα παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, μὴ
 ἀνεξέταστα παραλιπεῖν, ἐάν τι συνέβη γενέσθαι εἰς τινα τῶν ἡμετέ-
 ρων μελῶν παρὰ τὴν τοῦ δικαίου τάξιν καὶ τὴν συνήθειαν, ἀλλὰ
 πάντα σὺν ἀκριβεῖς κανονικῇ διελθεῖν καὶ τὸν παθόντα, πῶς πέπον-
 θεν, ἰδεῖν καὶ παρ' οὐ πέπονθε, καὶ τὸν δεδρακότα, πῶς ἔδρασεν, ἐξε-
 τάσαι καὶ ἐπιστόφαι καὶ σωφρονῆσαι τὸν αἴτιον, εἰ δεήσει δὲ, κα-
 τοῦ χοροῦ ἡμῶν ἀποκόφαι, ἐάν μέγα ἢ τὸ ἀμάρτημα· & δὴ πάντα
 πόσους πειρασμοὺς ἐπάγει τῷ ἐμπασόντι εἰς αὐτὰ, οὐκ ἀγνοεῖ ἡ σῆ
 ἱερότης. διὰ τοῦτο συμβούλοις ἡμῖν χρησάμενος ποιήσον διορθῶσιν
 τὴν προσηκουσαν εἰς τὰ προλαβόντα, καὶ διαλλάγηθι μετὰ τοῦ παπᾶ
 κῦρ Ναθαναὴλ, τοῦτο γάρ ἐστι ἀμφοτέροις ὑμῖν λυσιτελεὲς καὶ συμ-
 φέρον, ὡς ἂν καὶ ἑαυτοὺς καὶ ἡμᾶς ἀπαλλάξητε ὀχλήσεων οὐ μικρῶν,
 καὶ δείξητε ἐν ἅπασιν, ὡς τὰ προλαβόντα ἔκτεινα ἐπήρειά τις ἦν τοῦ
 σατανᾶ καὶ μάχη τοῦ ἐξ ἀρχῆς τῇ ἡμετέρᾳ σωτηρίᾳ βασκαίνον-
 τος, ὑμεῖς δὲ ἐστέ μαθηταὶ τοῦ τῆς εἰρήνης πατρὸς τε καὶ διδασκά-
 λου, & καὶ θαρροῦμεν ὅτι γενήσεται καὶ πρὸ τοῦ φθάσαι τὰ ἡμέτερα
 γράμματα αὐτόθι, ὡς ἂν ἡμεῖς εὐφρανθῶμεν χαρὰν πνευματικὴν ἐπὶ
 τῷ θεαρέστῳ τούτῳ ἔργῳ τῷ τῆς εἰρήνης. σπουδασάτω δὲ εἰς τοῦτο

πλέον ἢ σὴ ἱερότης, ἐπεὶ καὶ οὐ ἴσθα δυνατώτερος καὶ εἰς τοῦτο
 τεταγμένος παρὰ τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ, διδάσκαλος γὰρ ὑπάρχεις,
 καὶ ὀφείλεις κατὰ τὸν μέγαν ἀπόστολον Παῦλον ὡς μὲν δυνατώτερος
 τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνατῶν βαστάζειν, ὡς δὲ διδάσκαλος πάλιν
 ὀφείλεις τηρεῖν, ἅπερ διδάσκεις· τίνα δὲ εἰσι ταῦτα; εἰρήνην διώχετε
 μετὰ πάντων, ἧς χωρὶς οὐδεὶς ὕψεται τὸν κύριον, μετὰ πάν-
 των, φησί, οὐ μετὰ τῶν ἐναρέτων μόνον καὶ ἀξιολόγων, ἀλλὰ
 καὶ μετὰ τῶν ἄλλων τῶν καὶ τὴν εἰρήνην μισούντων, κατὰ τὸν προ-
 φῆτην Δαβὶδ, λέγοντα· ὅτι καὶ μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην ἤμην
 εἰρηνικός· καὶ πάλιν δοῦλον κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον εἶναι
 καὶ καθαρὸν θυμοῦ· καὶ πάλιν· ζήτησον εἰρήνην, καὶ διώξον αὐτήν.
 εἰ μὲν οὖν ὁ πταισας κληρικός ἐστὶ τῆς σῆς ἱερότητας, καὶ τὸ πται-
 σμα τὸ ἐκείνου εἰς τὴν σὴν ἱερότητα ἀναφέρεται καὶ μόνην, δεῖ σε
 ταῦτα ἀφιέναι, μιμούμενον κἀνταῦθα τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν,
 τὸν πρῶτον καὶ μέγαν ἀρχιερέα, οὗ τύπος ἅπαντες οἱ ἀρχιερεῖς, ὅς
 λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδορεῖ, πάσχων οὐκ ἠπειλεῖ καὶ τὰ ἐξῆς τῆς
 γραφῆς, καὶ ὑπὲρ τούτου μέλλεις λήψασθαι ἑκατονταπλασίους τοὺς
 μισθοὺς· ἄφετε γάρ, φησί, καὶ ἀρηθήσεται ὑμῖν. εἰ δὲ εἰς τοὺς θεοὺς
 καὶ ἱεροὺς προσκρούει κανόνας ἢ εἰς τὴν κατὰ σὲ ἐκκλησίαν, τότε
 παραιτήσασθαι μὲν τοῦτο οὐκ ἔχεις, οὐ γὰρ προσωπικόν σου τοῦτό
 ἐστίν, ἀνάγκη δ' ἔχεις ἀνακρίναι ταῦτα καὶ ἐξετάσαι κανονικῶς, οὐ
 μὴν μετὰ τινος πάθους ἢ ὀργῆς ἢ θυμοῦ, δόξεις γὰρ ἂν τότε προφά-
 σει ἐκκλησιαστικῆς διορθώσεως τῇ ἰδίῳ ἀποχαρίζεσθαι θυμῷ καὶ τὴν
 ἰδίαν ἐπιθυμίαν σπεύδειν ἐκπληροῦν, ἕπερ οὐκ ἔστι διδασκάλου·
 οὐ πάροινος γάρ, φησὶν, οὐδὲ πλήκτης ἔστω ὁ διδάσκαλος; ἐπεὶ τοι γε,
 εἰ τοιοῦτος ἔσται, οὐ μόνον βλάψει, ὃν κρινεῖ, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν προ-
 σπολέσει· εἰ δὲ ὁ ἀμαρτάνων οὐκ ἔστι τῶν τοῦ κλήρου τῆς σῆς
 ἱερότητας, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰ
 μὲν καὶ τούτου τὸ πταῖσμα εἰς τὴν σὴν καὶ μόνην ἀναφέρεται ἱερό-
 τητα, τοῦτο καὶ ἐπὶ τούτου συμβουλευσάμι ἂν σοι, τὸ ἀφιέναι αὐτῷ,
 τοῦτο γὰρ καθ' ἑκάστην προσευχόμενοι λέγομεν, ὅτι ἄφες ἡμῖν τὰ
 ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφιέμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· δεῖ
 τοίνυν κατὰλληλον τῇ εὐχῇ ἡμῶν τὰ ἔργα ἡμῶν εἶναι. εἰ δὲ εἰς τοὺς
 θεοὺς καὶ ἱεροὺς κανόνας προσκρούει ἢ εἰς τὴν κατὰ σὲ ἐκκλησίαν,
 τότε τὸν τοιοῦτον ἀνακρίναι μὲν αὐτὸς οὐκ ἔχεις, πατριαρχικὸς γάρ

ἔστιν, ὀφείλεις δὲ τὰς κατηγορίας αὐτοῦ ἐγγράφως προσαγγεῖλαι τῷ
 πατριάρχῃ, ἄνευ τοῦ τυχόντος πάθους καὶ τῆς ἀγανακτήσεως, ὅσας
 τε ἐξ ἀκοῆς ἔχεις καὶ ὅσας δι' ὄψεως καὶ ὅσας δι' ὑποφίας καὶ παρὰ
 τίνων ἔχεις αὐτὰ, ὥσπερ γὰρ, ἂ μὲλλεις εἶπεν, εἴπερ μετὰ πάθους
 εἴποις, οὐδεὶς οὐδαμῶς ἀποδέχεται, οὕτως εἴπερ οὐκ ἀναγγεῖλῃς, ἅπερ
 ἐπίστασαι, ἀλλ' ἐφηουχάσης, τὸ ἀπὸ τούτου κρίμα σὺ αὐτὸς ἀπολο-
 γήσῃ τῷ θεῷ. δεῖ σε οὖν εἰδῆσιν δοῦναι περὶ τούτου τῷ πατριάρχῃ,
 ὃ δὲ ποιήσῃ τὴν περὶ τούτου ἐξέτασιν, ὡς λόγον ἀνεχόμενος ἀποδοῦ-
 ναι περὶ τούτων τῷ θεῷ· εἰ δὲ ἄλλως γένηται, παρὰ τὰ ἀνωθεν εἰρη-
 μένα, τὸ ἀπὸ τούτου κατάκριμα τὸ ἐκ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων
 ὅσον ἐστίν, οὐκ ἄγνοεῖν οἶμαι τὴν σὴν ἱερότητα, καὶ τοῦτο συνιδεῖν
 ἔχεις καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ σὲ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν· ὥσπερ γὰρ, εἴ
 τις τῶν σῶν ἐπισκόπων παρὰ γνώμην τῆς σῆς ἱερότητος λαβὼν τὸν
 σὸν κληρικὸν κρίνει καὶ ἐξετάσει καὶ κανονίσει, οὐ μετρία σοι
 φανείται ἢ περιφρόνησις, οὕτω νόμισον καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πα-
 τριάρχου· ὃν γὰρ λόγον ἔχετε ὑμεῖς οἱ ἀρχιερεῖς εἰς τοὺς ἐπισκόπους
 ὑμῶν, τοῦτον ἔχει ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης εἰς ὑμᾶς· εἰ γοῦν τοῦτο
 ἀφόρητον, τὸ ἡμέτερον πῶς ἔσται φορητόν; καὶ τοῦτο γὰρ κανονικόν
 ἐστὶ καὶ δίκαιον, τὸ τὰ πατριαρχικὰ δίκαια φυλάττειν ἀπαρνευγείρητα
 ἐπὶ πάσαις ταῖς ἐνορίαις σου, καθάπερ ὑπεσχέθης ἐπὶ μέσου τῆς ἐκ-
 κλησίας Χριστοῦ, ἐνώπιον ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων καὶ παντὸς τοῦ
 κλήρου καὶ σχεδὸν ἀπάσης τῆς πολιτείας· νῦν δὲ ἀκούομεν, ὅτι καὶ
 τοῦτο καὶ εἴ τι ἄλλο ἀτόθι πατριαρχικόν δίκαιον, περιφρονοῦνται πάντα
 καὶ καταλύονται, τοῦ βουλομένου παντὸς κατεπεμβαίνοντος αὐτοῖς, διόρ-
 θωσις δὲ οὐδεμίᾳ εἰς ταῦτα γίνεται παρὰ τῆς σῆς ἱερότητος, καὶ ἀπο-
 ροῦμεν καὶ περὶ τούτου, πῶς ἀνέχῃ τοιαῦτα γίνεσθαι, οἶδε γὰρ ἡ σὴ
 ἱερότης, ὡς οὐκ ἔστιν ἡ τυχούσα ἁμαρτία ἢ εἰς τὰ δίκαια τῆς μεγά-
 λης ἐκκλησίας περιφρόνησις, ἀλλὰ μεγάλη καὶ πολλή, εἰς τοὺς θείους
 γὰρ καὶ ἱεροὺς κανόνας προσκρούει ὁ τοῦτο διαπραττόμενος, οὐδὲ μι-
 κροῦ καὶ παρορᾶσθαι ἀξία ἐστὶν ἡ ὑπόσχεσις, ἣν ποιᾶται ὁ χειροτο-
 νοῦμενος ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ὥσπερ ἀνάγκη ἔχει τηρεῖν καὶ τὰλλα, ὅσα
 ἐγγράφως ὑπεσχέθη τότε, εἰ δ' οὖν, ἀναλόγως καὶ τὰς εὐθύνas ὑπο-
 στήσεται, οὕτως ὀφείλει καὶ τὴν ὑπὲρ τούτων ὑπόσχεσιν τηρεῖν. σποδο-
 δασον οὖν, ὡς τῆς εἰρήνης ἀρχιερεὺς καὶ διδάσκαλος, ἵνα χωρὶς τινος
 πάθους ἔχωσι τὰ πατριαρχικὰ δίκαια τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, ὡς μήτε

τὴν σὴν ἱερότητα ἐπιβαίνειν αὐτῶν, μήτε παρά τινός ἄλλου τῶν σῶν κληρικῶν περιφρονεῖσθαι αὐτὰ, ἐπεὶ τοῦτο ὀφείλομεν ἀλλήλοις, τὸ μὴ κλητεῖν τὰς συνειδήσεις τὰς πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ οἱ πατριαρχικοὶ ὀφείλουσιν, ὅτε δεήσει, προσκαλεῖσθαι τὴν σὴν ἱερότητα μετὰ τῆς προσήκουσας τιμῆς καὶ ἀγάπης ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῖς πατριαρχικοῖς, καὶ ἡ σὴ ἱερότης ὀφείλει κἀκεῖν προσκαλεῖσθαι αὐτοὺς ἐν ταῖς ἱεραῖς συνάξεσι καὶ ταῖς τελεταῖς καὶ τὴν προσήκουσαν εὐνοίαν ἀπονέμειν αὐτοῖς, ὥς ἂν ἐν ὑμῖν τηρῆται τὸ φιλάδελφον καὶ ἡ εἰρήνη. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν ἔστω μετὰ τῆς σῆς ἱερότητος †.

† Ἔῖχε καὶ διὰ τιμῆς πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὴνίλανουαρίφ ἰνδ. η' †.

DXI. Sine anno.

Nicoletus Gatelinus, dominus Aeni, monetur, ut patriarchas scribat de electione metropolitae Aeni.

† Εὐγενέστατε, ἐνδοξότατε, φρονιμώτατε ἄρχων τῆς Αἴνου, σὺρ Νικολέτω Γατελιούζω· ἄμποτε νὰ ὕγιαίνῃ ἡ εὐγένειά σου, καὶ ἔχῃ εἰς τὴν ὕγιαν σου ὀλόκαλα. περὶ τῆς αὐτόθι ἀγιωτάτης μητροπόλεως Αἴνου, διότι ἔχει πολλοὺς χρόνους καὶ οὐκ ἐδέξατο μητροπολίτην, ἔγραψα τῇ εὐγενείᾳ σου καὶ μίαν καὶ δύο καὶ τρεῖς, ἵνα γράψῃς ἡμῖν, καὶ ποιήσωμεν μητροπολίτην μετὰ καὶ τοῦ θελήματος καὶ τῆς ἀποδοχῆς σου, ἐπεὶ διὰ τὴν φιλίαν σου καὶ διότι ἀποδεχόμεθα, ἵνα γένηται καὶ τοῦτο μετὰ τῆς βουλῆς σου, διὰ τοῦτο οὐδὲν ἐποιήσαμεν μητροπολίτην αὐτόθι, ἐνὶ δὲ ἀναγκαῖον, ἵνα εὐρίσκηται αὐτόθι μητροπολίτης, ὥς καὶ ἀπανταχοῦ, ἵνα διδάσκῃ καὶ τὸν λαόν, καὶ κρατῇ καὶ ἐμποδίξῃ καὶ τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ ὀμιλιῶν καὶ μέθης καὶ καπηλείας καὶ ἄλλων ἀφαλμάτων, μεγάλη γὰρ ἁμαρτία ἐνὶ εἰς θεὸν τὸ ἐμποδίξαι γενέσθαι ἀρχιερεῖα εἰς τὸν λαόν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐγὼ οὐδὲν οὔτε ἀπὸ ταύτης τῆς ἐκκλησίας, οὔτε ἀλλαχόθεν ποθὲν βούλομαι λαβεῖν τὸ τυχόν, εἰ μὴ ἀρχιερεῖς πανταχοῦ καθιστάνειν γνησίους εἰς ἀξέσην τῶν πόλεων καὶ προκοπὴν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ χριστιανώμου λαοῦ· ἵνα οὖν καὶ ἑαυτοὺς ἀπαλλάξωμεν τῆς ἁμαρτίας, διότι οὐ ποιοῦμεν αὐτόθι γνησίον μητροπολίτην, καὶ τὴν εὐγένειάν σου, πῶς οὐδὲν ἐζήτησας τοῦτο γενέσθαι, γράφομεν καὶ πάλιν καὶ ἀξιοῦμεν, ἵνα γράψῃς ἡμῖν περὶ τούτου, καὶ

μετὰ τῆς ἀποδοχῆς σου ἐκλεξώμεθα τὸν κρείττονα καὶ ὄν χορηγήσῃ ἡ χάρις τοῦ παναγίου πνεύματος, καὶ χειροτονήσαντες στείλωμεν αὐτόθι γνήσιον ἀρχιερέα διδάσκαλόν τε καὶ ποιμένα εἰς τοὺς αὐτόθι χριστιανοὺς, γράψον οὖν, ἀξιούμεν, περὶ τούτου συντόμως. ἄμποτε νὰ ὑγιαίνῃ ἡ εὐγένειά σου, καὶ ἔχῃς εἰς τὴν ὑγίαν σου ὀλόκαλα †.

DXLI Sine anno.

Patriarcha dirimit controversiam.

† Ἐπεὶ ἀπὸ τῆς προικὸς ἧς συνεφώνησεν ὁ πρεσβύτερος Μιχαὴλ τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ Μανουὴλ δοῦναι, ἐλοιπάσθη καὶ ὀφείλει αὐτῷ ὑπέρ-
 πυρα ἑκατὸν εἴκοσιν, ἃ καὶ ἀπαιτῶν ὁ Μανουὴλ ἔγκλησιν ἐποιήσατο
 συνοδικῶς κατὰ τοῦ πρεσβυτέρου, ὁ δὲ τὸ μὲν χρέος ὡμολόγησε, μη-
 δὲν δὲ ἔχων ἀνεφάνη πλήν ὀσπητίων δύο, ἀφ' ὧν δὲ τὸ μὲν ἓν εἶχεν
 αὐτὸς, τὸ δὲ ἕτερον ἐκτήσατο ἀρτίως ἀπὸ τοῦ Φραγγαλέξι, συμφωνή-
 σας, ἵνα ψάλλῃ τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ χρόνους τρεῖς, ἀφ' ὧν διεβίβασε
 τὸν ἓνα, ὀφείλει δὲ ἔτι τοὺς δύο, ἐτιμήθη δὲ τὸ ὀσπήτιον γνώμῃ καὶ
 ἐνδόσει τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἧ εἶχε πρότερον, εἰς ὑπέρπυρα εἰκοσι-
 τέσσαρα. διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται ἡ μετριότης ἡμῶν, ὥς εἰ μὲν
 τελειώσει ὁ πρεσβύτερος τοὺς τρεῖς χρόνους καὶ κτήσαιοτο τὸ ὀσπήτιον
 τὸ δοθὲν αὐτῷ παρὰ τοῦ Φραγγαλέξι κατὰ τελείαν ἐξουσίαν καὶ
 κυριότητα, ἵνα ἔχῃ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ τὸ πρῶτον ὀσπήτιον αὐτοῦ κυ-
 ρίως τε καὶ δεσποτικῶς εἰς ἃ ἐτιμήθη εἰκοσιτέσσαρα ὑπέρπυρα, ὀφεί-
 λουτος τοῦ πρεσβυτέρου ἱκανῶσαι αὐτῷ, ὅποτε εὐκορήσει, καὶ τὰ πλείω-
 τῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ὑπερπύρων, ἃπερ ὀφείλει αὐτῷ· εἰ δὲ ἢ οὐ φθά-
 σει τελειῶσαι τοὺς τρεῖς χρόνους, οὗς συνεφώνησε μετὰ τοῦ Φραγ-
 γαλέξι ὁ πρεσβύτερος, ἢ οὐκ ἐπικαμφθῇ ὁ Φραγγαλέξις τῇ τοῦ πρε-
 σβυτέρου πενίᾳ, καὶ οὐκ ἀφῆ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τὸ ὀσπήτιον, ἀλλ' ἀνα-
 λάβῃ αὐτὸ, τότε, ἐπεὶ ἀσημπαθὲς ἔσται τὸ τοὺς παῖδας τοῦ πρεσβυ-
 τέρου μὴ ἔχειν καταμονῆς οἴκημα, ὀφείλουσιν οὗτοι ἀναλαβεῖν τὸ
 ῥηθὲν πατρικὸν οἴκημα ἀπὸ τοῦ γαμβροῦ αὐτῶν, ὀφειλομένων αὐτῷ
 πάλιν τῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ὑπερπύρων παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου· τούτου
 γὰρ χάριν ἀπολέλυται καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος
 δι' ἀσφάλειαν †.

DXLII. (9608—1400) ianuario, ind. VIII.

Patriarchae litterae de antimensiis.

† Ἰερώτατε μητροπολίτα Ἡρακλείας, πρόεδρε τῶν ὑπερέμων καὶ ἐξαρχε πάσης Θράκης καὶ Μακεδονίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῆ ἀδελφῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ συλλειτουργγῆ. χάρις εἴη καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ τῆ σῆ ἱερότητι. περὶ ἀντιμινσιῶν ἀγίων ἐγράψας ἐνταῦθα, ὅτι εὐρίσκονται αὐτόθι καὶ πατριαρχικὰ καὶ μητροπολιανὰ, καὶ οἱ ἔχοντες αὐτὰ λειτουργοῦσι πολλάκις ἀντικατάλλαγα, ὁ μὲν τὸ μητροπολιανὸν ἔχων ἐν πατριαρχικῇ ἐνορίᾳ, ὁ δὲ τὸ πατριαρχικὸν ἐν μητροπολιανῇ, καὶ ἐζήτησας περὶ τούτου διάγνωσιν, πῶς ἵνα γένωνται· διασκεψαμένη τοίνυν ἡ μετριότης ἡμῶν συνοδικῶς γράφει σοι καὶ παρακαλεῖται ταῦτα· ὡς ὁ ἐξ ἀρχῆς σκοπὸς τοῦ πέμπεσθαι ἀντιμίνσια οὗτος ἦν, ὅτι χωρεπισκόπων ἢ ἐξάρχων πεμπομένων ἢ πρέσβειων ἐδέησε καθ' ἑδὸν δι' ἀπαραίτητον ἀνάγκην, ἵνα γένηται θυσία τοχόν ἢ διὰ ψυχορραγοῦντα ἢ διὰ βαπτιζόμενον ἢ ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖσε ἀκίνητον θυσιαστήριον, ἐπενοήθη τοῦτο καὶ γίνεται, ὅπερ λαβόντες καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀπερχόμενοι βασιλεῖς καὶ ὅσοι τῶν ἀρχιερέων ἐξαρχίας μεγάλας ἔχουσιν, ἐν αἷς οὐ πεπηγμένα τυγχάνουσι θυσιαστήρια ἔχοντα τὰ τοιαῦτα, χρωῖνται ἀνάγκης κατεπειγούσης ἢ δι' ἀγιασμόν αὐτῶν· ὅπου δὲ τυγχάνει πεπηγμένον θυσιαστήριον, ἀπειροκαλία ἔσται καὶ ἐπίδειξις, ἀργήσαντα τὸ ἀκίνητον, ἐπιθεῖναι αὐτῷ ἀντιμίνσιν καὶ λειτουργῆσαι. εἰ δὲ καὶ εἰς ἐτέρου ἐνορίαν τοῦτο ποιήσει ὁ ἀρχιερεὺς, ἐπιβάτης νομισθήσεται ὁ τοιοῦτος, οὐ γὰρ δι' ἄλλο τι φαίνεται τοῦτο ποιῶν, ἢ διὰ σκάνδαλον καὶ πλήξιν τοῦ ἀδελφοῦ, ὅπερ οὐκ ἔστι καλόν, παρά κανόνας γάρ. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐνταῦθα γινέσθω, εἰ μὲν ὁ κατέχων αὐτὸ ἱερεὺς ἀπειροκαλίας ἕνεκα κατέχει αὐτὸ καὶ δι' ἐπίδειξος, ὥστε χρῆσθαι αὐτῷ, ὅποι καὶ βούλεται, εὐκαίρως ἀκαίρως, ἢ παυσάσθω ὁ τοιοῦτος, ἢ ἀνάλαβε ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀντιμίνσιον, εἴτε πατριαρχικὸν ἔστι τοῦτο ἢ μητροπολιανόν· εἰ δὲ κατέχει τοῦτο δι' ἀνάγκην ἀπαραίτητον, καὶ χρῆται αὐτῷ ἀνάγκης μόνον κατεπειγούσης καὶ εἰς τόπον, ἐνθα οὐκ ἔστιν ἀκίνητον θυσιαστήριον, ἢ ἔστι μὲν, ἀκαθιέρωτον δὲ, ἕασον τοῦτο γίνεσθαι, ἀκώλυτον γὰρ καὶ οὐ πλήττει τινὰ, γίνεται γὰρ καὶ ἡ θυσία, καὶ ἕτερον θυσιαστήριον οὐκ ἀργεῖ, καὶ τὸ ἕθαιρος μένει, ὥσπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς ἢ πατριαρχικόν ἢ μητροπολιανόν, πλήν ἔστω καὶ

ὁ τόπος τοιοῦτος ἄξιός πρὸς τοιούτων μυστηρίων ὑποδοχὴν ταῦτα οὕτω γινέσθω, σώζεται γὰρ καὶ ὁ σκοπός, καθ' ὃν ἀντιμίνισια ἐξεχωρίσθησαν, καὶ οὐδὲ πλήττεται τις τῶν ἀδελφῶν, ἀργοῦντος τοῦ θυσιαστηρίου αὐτῶν. διὰ τοῦτο καὶ ἐγγράφως παραδηλοῦμεν τὰ περὶ τοῦτου τῆ σῆ ἱερότητι, μεθ' ἧς καὶ ἡ τοῦ θεοῦ χάρις εἴη †.

† Εἶχε καὶ διὰ τομίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μηνὶ Ἰαννουαρίῳ ἰνδ. η' †.

DXLIII. (6908—1400) 20. ianuarii. ind. VIII.

Patriarcha dirimit controversiam.

I. † Μηνὶ Ἰανουαρίῳ, κ', ἰνδ. η' θείῳ καὶ προσκυνητῷ ὀρισμῷ τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐτάχθη, ἵνα βάλῃ ἡ Ἀθηναῖσα ἓνα λεπτοουργόν καὶ ὁ παπᾶς Ζωτικὸς ἄλλον λεπτοουργόν, ἵνα τιμηθῇ ὑπ' αὐτῶν τὸ ὁσπήτιον τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἵνα περιμείνῃ ἡ Ἀθηναῖσα τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἀποκρισιαρίων, καὶ εἰ μὲν γένηται ἀγάπη, ἵνα περιμείνῃ ἓνα μῆνα, καὶ τότε, ἐὰν οὐδὲν ἔλθωσιν οἱ ἔχοντες αὐτὸ, ἵνα ἔχη αὐτὸ κατὰ τὴν ἀρτίως σταθείσαν τιμὴν, καὶ διαβιβάσῃ μὲν τὰ ὀφειλόμενα αὐτῇ ὑπέρπυρα, ἴστανται δὲ καὶ τὰ πλείω. εἰ δὲ, ὁ μὴ συμβῇ, σταθῇ κάλιν ἢ μάχη, ἵνα παραυτίκα δέχεται αὐτὸ εἰς τὴν σταθείσαν τιμὴν νῦν. ἐν δὲ τὸ μεταξὺ εἴ τις ζημία γένηται εἰς τὸ ὁσπήτιον, ἐτάχθη, ἵνα ἀποδιδῶ αὐτὴν ὁ παπᾶς Ζωτικὸς, ἐπεὶ ἐγγυητῆς ἐγένετο ἐκουσίως εἰς τοῦτο. καὶ δι' ἀσφάλειαν παρεσημειώθη ἔνταῦθα †.

II. † Μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδ. η' τοῦ ῥηθέντος παπᾶ Ζωτικοῦ μὴ θελήσαντος, ἅπερ ἐζήτησε, συνοδικῶς ποιῆσαι, κινδυνεύοντος δὲ τοῦ ὁσπητίου παντελῶς καταχάλασθῆναι, θείῳ πατριαρχικῷ ὀρισμῷ ἐτιμήθη καὶ αὐτὸ καὶ τὸ περιβόλιον αὐτοῦ εἰς ὑπέρπυρα ἢ παρὰ τοῦ ἐντιμοτάτου δευτερεύοντος τῶν διακόνων, κυροῦ Νικολάου τοῦ Κονάμου, καὶ παρεδόθη πρὸς τὴν Ἀθηναῖσαν, ἵνα καταχάλασῃ μὲν αὐτὸ, ἐπεὶ κατέπιπτε, φυλάτῃ δὲ τὴν ὕλην αὐτοῦ μέχρι καὶ τῆς ἐπανόδου τῶν ἀποκρισιαρίων, καὶ τότε ἵνα λαμβάνῃ ἐκ τῆς τιμῆς αὐτοῦ τὰ ὀφειλόμενα αὐτῇ, τὰ δὲ πλείω φυλάτῃ τοῖς κυρίοις τοῦ οἰκλήματος διὰ τῆς ....

Finis deest.

DXLIV. Sino anno.

Patriarohā litem diiudicat.

† Ἡ Μανουήλ τοῦ Ἐγκαρδίου ἐκείνου γυνή, παραστᾶσα τῇ ἡμῶν μετριότητι, συνοδικῶς προκαθήμενῃ, ἔγκλησιν ἐποιήσατο κατὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἀνδρός αὐτῆς, τοῦ τε ἱερομονάχου κυροῦ Μαλαχίου καὶ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ἀδάμ καὶ κυροῦ Νικολάου τοῦ Κωντοστεφάνου, ἀπαιτοῦσα ἐξ αὐτῶν τὴν τε προίκα αὐτῆς πολλὴν οὖσαν, ὡς αὐτὴ δι' εἰδῶν ἀπηριθμεῖτο, καὶ ἅπερ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς λεγάτου χάριν ὑπέρπυρα ἑκατόν. παρόντες δὲ καὶ οἱ ἐπίτροποι οἱ ῥηθέντες τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι προτραπέντες, πρῶτον μὲν συστήσαι ταύτην δι' ἀποδειξέως ἀπήτησαν ἥνπερ ἔχει προίκα, ὅπερ οὐδῶλως ἠδυνήθη συστήσαι, οὕτε διὰ γαμηλίου συμφώνου, οὕτε διὰ τινος ὄλως μαρτυρίας, ἀλλ' οὐδ', ὡς παρθένον ἔλαβε ταύτην, ὡς ἂν τὴν τοῦ πενθίμου χρόνου τροφήν καὶ τι ἕτερον ἐκ τῶν τοῦ ἀνδρός αὐτῆς ἀποκερδήσει πραγμάτων· ἐκεῖ δὲ καὶ περὶ τοῦ λεγάτου ἠρωτήθησαν εἰπεῖν, εἰ οὕτως ἔχει, ὡμολόγησαν, ὡς πεντήκοντα μὲν ὑπέρπυρα ἀφήκεν αὐτῇ, ἅπερ εἶπεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς προικίφα αὐτῆς εἶναι. ὕστερον μὲν πολλῇ ἐπιθέσει καὶ ἀξιώσει αὐτῶν ἕστερξε δοῦναι κάκεινος αὐτὴν ἀπὸ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων καὶ ἄλλα πεντήκοντα ὑπέρπυρα. ἠρωτήθησαν οὖν, εἶπερ ἐδόθησαν ταῦτα πρὸς αὐτὴν· οἱ δὲ διὰ πολλῶν διηγήσαντο, ὅτι καὶ ζῶντι τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἐπίβουλος ἐφάνη καὶ πολεμία πολλάκις, καὶ ἀποθανόντος ἐκείνου οὐδῶλως ἀφήκεν τοὺς ἐπιτρόπους ἀναδέξασθαι τὰ ὑπέρπυρα καὶ ποιῆσαι αὐτὰ, ὡς ἐκαίνος διέθετο, καὶ ἐχώρισε ταῦτα, καὶ τὰ μὲν κατέγραψεν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, τὰ δὲ ἀφήκεν ἄγραφα καὶ κεχωρισμένως τοῖς ἐπιτρόποις, ὡς ἂν ποιήσωσιν ὑπὲρ τῆς ἐκείνου ψυχῆς, ὡς αὐτοῖς ἐπέσκηψεν, ἀλλὰ πρὸ τοῦ γνωρισθῆναι τοῖς ἐπιτρόποις τὸν ἐκείνου θάνατον, ἔλαβε πάντα καὶ ἦνωσεν, καὶ τῆς οἰκειᾶς ἔξω πρὸς τι γραῖδιον παρέθετο ταῦτα, ὕστερον μὲντοι τῆς ταφῆς τοῦ ἀνδρός αὐτῆς, ἀναγκαζομένη παρὰ τῶν τὸ ἀβιωτικίον ἀπαιτούντων ἐμφανίσαι τὰ ἐγγεγραμμένα τῇ διαθήκῃ, ὑπέρπυρα, ἀντὶ τῶν γεγραμμένων καὶ τὰ ἄγραφα ἐφανέρωσεν, ἐξ οὗ συνέβη πάντα μὲν καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἐκείνου ψυχῆς δημοσιευθῆναι, αὐτῇ δ' ἀντὶ τῶν ἑκατόν καὶ ἕτερα δέκα ὑπέρπυρα περιλειφθῆναι. ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς ταῦτα ἐξ αὐτῆς ἀναλαβόντας τὰ ὑπέρπυρα,

καὶ οὕτω προβῆναι διστείνοντο, ἔχειν ἀποδείξαι ταῦτα. ἐπεὶ δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐλεγχομένη οὐδόλως εἶχεν ἀντιλέγειν εἰς ταῦτα, δίκαιον μὲν ἦν ζημιωθῆναι τὰ ἑκατὸν δέκα ὑπέρπορα αὐτῆν, ὡς ἐπιβουλεύσασαν μετὰ θάνατον τῆ φυγῆ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἐκεῖ δ' ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία ἀεὶ πρὸς τὸ φιλόφρονον ἀπονεύει, διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται ἡ μετριότης ἡμῶν, μέγαιν (ἀνενοχλήτους) τοὺς ῥηθέντας ἐπιτρόπους τοῦ Ἐγκαρδίου ἐκείνου ἀπὸ τῆς ῥηθείσης γυναικὸς ἐκείνου, ἐπεὶ καὶ πλείω ὧν ἀφήκεν αὐτῇ ἐκείνος, ἔλαβεν ἐκ τῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ παρὰ τὸ δέον, ὡς εἴρηται. τούτου γάρ χάριν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

DXLV. (6908—1400) februario. ind. VIII.

Professio fidei et promissio Ioannis Constanti.

† Ὁμολογία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως †.

† Πιστεύω εἰς ἓνα θεόν κ. τ. λ. †.

† Ἐγὼ Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντινουπόλεως στερρον ὑπεγράφα †.

† Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως υἱός, τὴν παρουσάν μου ὑπόσχεσιν ποιῶ πρὸς τὸν παναγιώτατον ἡμῶν δεσπότην, τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, δι' ἧς καὶ λέγω, ὡς ἐπειδὴ ὀρισμῶ αὐτοῦ λαμβάνω γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ Σιταρούδη, ἤδη ὑπόσχομαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὡς εἶπερ μετὰ τὸ λαβεῖν με αὐτῆν, ἀθετήσω τὴν παρουσάν μου ὑπόσχεσιν, καὶ ἐπανέλθω πάλιν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Λατίνων, ἵνα πρῶτον μὲν χωρίζωμαι ταύτης, ἔπειτα ἀποδιδῶ πρὸς αὐτῆν πᾶσαν τὴν προῖκα αὐτῆς καὶ πάντα τὰ δίκαια αὐτῆς, ὥσπερ ἂν εἰ ἀπέθνησκον, ζημιῶμαι δὲ καὶ εἰς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον τοῦ καθέλου μου βίου τοῦ εὑρεθησομένου μοι τότε τὸ τρίτον. καὶ δι' ἀσφάλειαν ἐσημειώθη ἐνταῦθα μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδ. η' †.

† Ἐγὼ Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντινουπόλεως στερρον ὑπεγράφα †.

DXLVI. (6908—1400) martio. ind. VIII.

Maria Serba fidem profitetur.

† Ὁμολογία τῆς ἀπὸ Λατίνων ἐλθούσης Μαρίας τῆς Σέρβας, τοῦ Βαρβαράσκου θυγατρὸς †.

† Πιστεύω εἰς ἕνα θεόν κ. τ. λ. . . . προσέρχομαι ὀλοφύχως τῷ παναγιωτάτῳ μου δεσπότῃ, τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, τῷ κυρῷ Ματθαίῳ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν θείᾳ καὶ ἱερᾷ μεγάλῃ συνόδῳ. μηνὶ μαρτίῳ ἰνδ. η΄ †.

† Μαρία ἡ Σέρβα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Βαρβαράσκου, στέργει αἱ ὁμολογῶ τὰ ἄνωθεν γεγραμμένα, ἀφαιμένη τοῦ καλάμου καὶ ὑπογράφουσα διὰ τῆς τοῦ θεοφιλεστάτου ὑπομνηματογράφου χειρὸς †.

DXLVII. (6908—1400) februario. ind. VIII.

Patriarcha sententiam dicit in lite de dote.

† Μαρία, ἡ τοῦ Σεφάνου θυγάτηρ, παραστάσα τῇ ἡμῶν μετριότητι, συναδικῶς προκαθημένη, ἔγκλησιν ἐποιήσατο κατὰ Ἰακώβου τοῦ Σγουροπούλου, εἰκοβσα, ὡς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Γεωργίου ἀποθανόντος ἀπαιτεῖται αὐτῇ χρέος ἐκείνου . . . . . ἃ πρὸ καιροῦ ἐδανείσατο ἀπὸ τοῦ Σγουροπούλου, δε νῦν πειράται λαβεῖν αὐτὰ ἀπὸ τῆς εὐρεθείσης ἐκείνῃ μόνῃς ἐνθήκῃς οὗ ἐκράτει κήπου. ἐζήτησεν οὖν κατὰ τοὺς φιλευσεβεῖς νόμους προτιμηθῆναι τὴν προῖκα αὐτῆς τοῦ τοιοῦτου χρέους, ποσομένην εἰς ρμδ', ὡς ἔδειξε τοῦτο διὰ τοῦ γαμηλίου συμφώνου αὐτῆς. διαμνηθεῖς δὲ καὶ ὁ Σγουρόπουλος καὶ παραστὰς καὶ πρὸς ταῦτα ἀπολογῆσασθαι προτραπείς, ἐνεφάνισε γράμματα, βουλλαρικῶν, διαλαμβάνον, ὡς παραιτεῖται ἡ ῥηθείσα Μαρία τὴν προῖκα αὐτῆς, καὶ στέργει, προτιμότερον αὐτῆς εἶναι τὸ χρέος τοῦ Σγουροπούλου, ὃ πολλαχόθεν ἀνεφάνη τὸ ἄκυρον ἔχειν καὶ ἀνατετραμμένον, ὅτι τε ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνδρὸς προέβη καὶ βία καὶ ἀνάγκη, ὡς ἔλεγε, καὶ ὅτι οὐδὲ ἐδιδάχθη τὸν βοηθοῦντα αὐτῇ νόμον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ προικί ἢ παρὰ τῶν καθολικῶν κριτῶν τοῦ βασιλικοῦ σεκρέτου ἢ διὰ τινος τῶν τιμιωτάτων ἐξωκατακλήλων, προτροπῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος, διὸ καὶ ἀνατετραμμένον εἶναι τὸ τοιοῦτο γράμμα καὶ ἄκυρον διεγνώσθη. εἶτα προεβάλετο, ὡς ἐπάνω τῆς ἐνθήκῃς τοῦ κήπου ἔδωκε τὰ ὑπέρκورا αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἐξω-

διασθῆσαν, καὶ γνώριμά ἐστιν αὐτοῦ ταῦτα, ὅπερ συστήσαι ἀπαιτηθεὶς οὔτε διὰ γράμματος ἴσχυσεν οὔτε διὰ μαρτυρίας, ὅθεν καὶ ἐπεὶ διεγνώσθη, ὡς εἴπερ βούλεται ἐγκρατῆς γενέσθαι τοῦ παντός βίου τοῦ ἀνδρός αὐτῆς, καὶ πρῶτον ἱκανῶσαι τὴν προῖκα αὐτῆς νομίμως κατὰ τὸ ἀκέραιον, εἶτα λαβεῖν καὶ τὸ ἴδιον χρέος, εἰ περιλειφθεῖη πράγματα, τότε μὲν αὐτὸ οὐκ ἐθέλησεν, ἐξησφαλίζετο γὰρ ἡ γυνή, μηδὲν αὐτῇ περιλειφθῆναι πλὴν τῆς ἐπικαρπίας τοῦ κήπου καὶ πραικίου αὐτῆς ξυλοοικηματος. ἐζήτησε δὲ ὁ Σγουρόπουλος, συστήσαι τὴν Μαρίαν συνοδικῶς, εἴπερ ἀληθές ἐστιν ὃ προκαμίζει σύμφωνον. παρήχθησαν οὖν, αὐτοῦ παρόντος, ἀπὸ τῶν καταγεγραμμένων τῷ συμφώνῳ μαρτύρων, ὃ τε ἱερεὺς Μιχαὴλ ὁ Σγουρόπουλος καὶ ὁ . . . . καὶ Σαββατιανὸς ὁ Λαπαρδάς, αἱ καὶ ἐρωτηθέντες μετὰ βάρους φρικώδους ἀφορισμοῦ, ἀληθῆ εἶναι τὰ ἐν τῷ συμφώνῳ πάντα εἶπον, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν δοθῆναι καὶ τιμηθῆναι. τούτων οὖν οὕτως ἀναφανέντων διέγνω καὶ ἀπεφῆνατο ἡ μετριότης ἡμῶν, ἀνετόχλητον μένειν τὴν Μαρίαν ἀπὸ τοῦ βηθέντος Σγουροπούλου ὡς προτιμωμένην νομίμως ἱκανῶθῆναι εἰς τὴν προῖκα αὐτῆς πρὸ παντός ἄλλου χρέους καὶ τότε λαμβάνειν αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους δανειστάς ἐκεῖνου. τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο αὐτῇ καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὲν φεβρουαρίῳ ἰνδ. ἡ †.

DXLVIII. (6908—1400) februario. ind. VIII.

Patriarchae litterae de archiepiscopo Anohiali.

† Ἐδλαβέστατοι κληρικοὶ τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀγχιάλου, ἔτι τε ἱερωμένοι, μονάζοντες καὶ ὁ λοιπὸς χριστῶνομος τοῦ κυρίου λαός, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος χάρις ὑμῶν ἅπασιν εἶη καὶ εἰρήνη ἀπὸ Χριστοῦ παντοκράτορος. ἡ ἔγγραφος ὑμῶν ἀναφορὰ διεκομίσθη εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, καὶ ὑπανεγνώσθη, καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐξ αὐτῆς περὶ ὧν ἐγράφετε καὶ ἀνεφέρετε. ἀπεδεξάμεθα οὖν ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἐθέλετε ἀποιμάντοι εἶναι ἐπὶ πολὺ, ἀλλὰ δυσχεραίνετε ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πνευματικοῦ ὑμῶν προστάτου καὶ διδασκάλου, ζῆτετε δὲ ἕτερον παρὰ τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ, σύμβολον γὰρ ἐστὶ ταῦτο τῆς προκοπῆς τῆς ὑμετέρας, ὅτι ποιμένος ἐφιέμενοί ἐστε καὶ προστάτου καὶ διδασκάλου, ἀπεδεξάμεθα οὖν ὑμᾶς διὰ ταῦτα.

ἔτι δὲ ἐνθυμίζετε καὶ περὶ τοῦ ἱερομονάχου κϋρ Ἰσιδώρου, ὃν ἔχετε
 αὐτόθι, καὶ ζητεῖτε πρὸ παντός ἄλλου τοῦτον, καὶ ἀξιοῖτε, ὅπως γένη-
 ται ὀρισμός μου, καὶ ἔλθῃ καὶ χειροτονηθῇ περὶ μὲν τοῦ εἶναι αὐτὸν
 ἄνθρωπον, καλὸν καὶ ἀρμόδιον καὶ ἱκανὸν πρὸς τὰ τῆς ἱερωσύνης
 ἀξίωμα, εἶχομαι καὶ αὐτὸς τοῦτο τῷ θεῷ, ἵνα οὕτως ἔχῃ, γνωστὸν
 γὰρ ἔστω ὑμῖν, ὅτι καὶ παρὰ θεοῦ καὶ παρ' ἡμῶν ὁ ἀξίος ζητεῖται
 καὶ εὐρίσκειται καὶ χειροτονεῖται· εἰ γοῦν καὶ οὗτος ἀξίος κριθείη
 πρὸς τοῦτο, ἀποδέχομαι αὐτὸ εἰς ὑπερβολήν, πλὴν περὶ αὐτοῦ οὐδὲν
 ἀλόγων μηνύσει ὑμῖν ἢ μετριότης ἡμῶν, ὅπως ἔλθῃ καὶ χειροτο-
 νηθῇ, παρὰ τὴν τάξιν γὰρ ἔστι τοῦτο τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ καὶ
 παρὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνας, οὐδὲ γὰρ γίνονται οὕτως αἱ
 τῶν ἀρχιερέων χειροτονίαι, ἵνα μηνύῃ ὁ πατριάρχης, καὶ γίνωνται,
 τότε γὰρ οὐ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκλέγεται τούτους, οὐδὲ χειροτονεῖ,
 ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἐξουσίας γίνονται τῆς πατριαρχικῆς, καὶ γίνεται παρὰ
 κανόνας. ὃ δὲ γίνεται κανονικῶς, οὕτω γίνεται· λέγει ὁ πατριάρχης
 πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ὅτι ἡ δεῖνα ἐκκλησία χηρεῦει, δεῖ οὖν ἐκείσε
 χειροτονηθῆναι ἐπίσκοπον· καθίσαντες οὖν φηφίσασθε περὶ τοῦτου,
 πρόσωπον δὲ αὐτοῖς οὐδὲ ἐν λέγει. οἱ δὲ ἀπελθόντες ἐν τῷ συνήθει τῶν
 φήφων τόπῳ καὶ δοξολογίαν ποιήσαντες εἰς θεόν καὶ ἐπικαλεσάμενοι
 τὴν χάριν τοῦ παναγίου πνεύματος, ἐκλέγονται πρόσωπα γ', καὶ φέρουσι
 ταῦτα ἐγγράφως τῷ πατριάρχῃ, ὃ δὲ ἀπὸ τῶν τριῶν προσώπων ἐκλέ-
 γεται ἐν, ὅποιον βούλεται, καὶ χειροτονεῖ. οὕτω μὲν οὖν αἱ φῆφοι γί-
 νονται, καὶ ἔστι τοῦτο κανονικόν, καὶ ὁ χειροτονηθὲς οὕτως
 ἔσται κανονικὸς ἀρχιερεὺς. εἰ οὖν ἐνταῦθα πρὸς τοὺς ἀρχιε-
 ρεῖς οὐκ ἐνθυμίζομεν περὶ προσώπου τινός, ἵνα μὴ δόξῃ, ὅτι
 ὄρεξις ἡμῶν ἐγένετο, πολλῶν μᾶλλον, οὐκ ὀφείλομεν μηνῦσαι τινί, ὅπως
 ἔλθῃ καὶ χειροτονηθῇ. οὐδὲν γοῦν ἐνὶ δυνατὸν, ἵνα οὕτω γράψωμεν
 κατὰ πρόσωπον, ὅτι ἐλθέτω ὁ παπᾶς κϋρ Ἰσιδώρος, ὅπως χειροτονηθῇ,
 ἀλλ' εἴπερ ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ἀρμόδιος καὶ ἱκανὸς πρὸς τὴν τοιαύτην
 ὑπηρεσίαν, καὶ ἀποδέχεσθε τοῦτον, καὶ ζητεῖτε περὶ αὐτοῦ, γράψατε
 τοῦτο ἐνταῦθα πρὸς τε τὴν θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον καὶ πρὸς τὴν
 ἡμῶν μετριότητα, καὶ ὑπογράψατε πάντες οἱ κληρικοί τὴν μαρτυρίαν
 ταύτην καὶ τὴν ἀξίωσιν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ ἐλθέτω αὐτὸς ὁ παπᾶς
 κϋρ Ἰσιδώρος διάκομιστὴς τῶν γραμμάτων, ὡς ἂν ἴδωμεν αὐτὸν, καὶ
 ἐξετάσωμεν τὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ εἴπερ ἀξίος διακριθῇ παρὰ τῆς θείας

καὶ ἱεράς συνόδου, καὶ τεθῆ εἰς τὰς φήφους ὡς ἀρμόδιος κατὰ τὴν μαρτυρίαν ὑμῶν, τότε πληροφορῶ ὑμᾶς, ὅτι γενήσεται οὗτος, καὶ οὐκ ἄλλος. γενέσθαι τοίνυν οὕτω περὶ τούτου, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ κανονικόν τε καὶ δίκαιον. εἰ δὲ οὐ διακριθῆ ὁ τοιοῦτος ἀρμόδιος καὶ ἰκανός, μέλλει γενέσθαι ἕτερος, ὃν ἂν ἐκλέξηται ἡ χάρις τοῦ παναγίου πνεύματος. ἢ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μηνί φεβρουαρίῳ ἰνδ. ηῆς †.

DXLIX. (6906—1397) octobri. ind. VI.

Patriarcha sententiam dicit in lite de hereditate.

† Τρομογῆ μοναχῆ, ἡ τοῦ Καλοσιδα ἐκείνου γυνή, ἀναδραμοῦσα εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, συνοδικῶς προκαθημένην, ἔγκλησιν ἐποιήσατο κατὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς, Θεοδώρου τοῦ Βαρζάνη, εἰποῦσα, ὡς ἡ θυγάτηρ μὲν αὐτῆς, γυνὴ δὲ τοῦ Βαρζάνη ἀποθνήσκουσα διέθετο περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς, κοσσομένης εἰς ὑπέρπυρα διασχίλια διακόσια, ὡς ἂν μερισθῆ εἰς τρία μέρη, καὶ τὸ μὲν ἐν ἐπαφήκεν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς, τὸ δὲ ἕτερον πρὸς τὰ παιδιά αὐτῆς, ἐπίτροπον εἰς τὸ τῶν παιδῶν ποιήσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς, ἐπιτηρητὴν δὲ τὴν ἑαυτῆς μητέρα, τὸ δὲ λοιπὸν ἕτερον ἐπαφήκε πρὸς αὐτὴν δὴ τὴν μητέρα αὐτῆς, ὡς ἂν ἐξοδιάσῃ τοῦτο, ὅπως ἄρα καὶ βούλοίτο, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτῆς· ἐνεφάνισε δὲ καὶ τὴν ἐκείνης διαθήκην, ταῦτα ἀπαρράλκτως διαλαμβάνουσαν. ἐζήτησεν οὖν κατὰ τὴν ἐκείνης γενέσθαι διαθήκην καὶ τηρηθῆναι αὐτὴν κατὰ πάντα. παρῶν δὲ καὶ ὁ Βαρζάνης καὶ πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι προτραπείς, περὶ μὲν τῆς διαθήκης οὐδὲν ἔχειν εἶπε προβαλέσθαι, ἀλλ' οὕτω προβῆναι καὶ ἀληθῆ εἶναι ταύτην καὶ ἐμάρτυρον καὶ αὐτὸς ὡμολόγησεν, προεβάλετο δὲ τὴν οὐνοικον ἀπορίαν, καὶ ὡς πολλὰ μὲν εἶχε πράγματα καὶ αὐτὸς, κατηναλώθησαν δὲ πάντα ὑπὸ τῆς τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίας καὶ συγχύσεως, καὶ πλὴν ὀλίγων τινῶν κτημάτων ἐναπελείφθη αὐτῇ οὐδὲν· εἰ τι οὖν εἰς τοῦτο διακρίνομεν, προσκύνειν εἶπε καὶ στέργειν αὐτό. τούτων οὖν οὕτω ἀναφανέντων, ἐπεὶ ἡ τοῦ ἀνδρὸς περιουσία σιωπηρῶς ὑπόκειται κατὰ τοὺς φιλευσεβεῖς νόμους τῆ προικὶ τῆς γυναικὸς, διέγνωμεν καὶ ἀπεφηνάμεθα, ὡς ἐπιστατισθῆ ἀκριβῶς πάσα ἡ τῇ Βαρζάνη περιλειφθεῖσα περιουσία παρὰ τῶν τιμιωτάτων ἐξωκατακλήλων τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιω-

τάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, διακόνων τοῦ τε μεγάλου σακελλαρίου, κῦρ Δημητρίου τοῦ Βαλσαμῶν, τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος, κῦρ Ἰωάννου τοῦ Ὀλοβόλου, καὶ τοῦ σακελλαρίου, κῦρ Ἰωάννου τοῦ Συροπούλου, καὶ τιμηθῆ καὶ κοσωθῆ εἰς ὅσον ἂν ἀρκέσει ποσόν, καὶ ἱκανωθῆ καὶ σταθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ μὲν τὸ πρῶτον τὸ γ' μέρος τῶν παιδῶν, ὃ καὶ ὀφείλει κατέχειν μὲν ὁ πατήρ, μέχρις ἂν ἡλικίας ἐντελοῦς ἐπιλάβωνται τὰ παιδιά, ἐπορεύσθαι δὲ τοῦτο παρὰ τῆς μάμης αὐτῶν, κατὰ τὴν διαθήκην, μὴ που τι ἐξ αὐτῶν διαφθαρῆ, εἶτα ἐκβληθῆ τὸ γ' μέρος τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς περιουσίας, καὶ δοθῆ πρὸς τὴν μητέρα ἐκείνης, ὡς ἂν ποιῆσθ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἐκείνης, ὡς βούλεται, κατὰ τὴν ἐκείνης ἐπιτελεύτιον βούλησιν. εἰ δὲ οὐκ ἀρκέσει ἡ περιουσία εἰς τὴν τοῦ τρίτου τῆς ψυχῆς ἀπόδοσιν, ὀφείλει ἐνέχεσθαι ὁ Βαρζάνης εἰς τὴν τοῦτου ἱκανῶσιν, ὅποτε εὐπορήσει. τὰ πλείω δὲ τούτων, εἰ περιλειφθῶσιν, ἔξει ὁ Βαρζάνης ὡς αὐτῷ ἀνήκοντα. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων δῆλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μῆνι ὀκτωβρίῳ ἰνδ. σ' †.

DL. 6906 (1397) novembri. ind. VI.

Patriarcha sententiam dicit in lite de hereditate.

† Φθάνει μὲν ἡ μετριότης ἡμῶν ἀπόφασιν ἐξενεγκοῦσα κατὰ τοῦ Βαρζάνη, ἀντικριθέντος συνοδικῶς τῇ πενήτερά αὐτοῦ, τῇ Καλοσιδίῳ, περὶ τῶν δισχιλίῳ διακοσίῳ πενήτηκοντα ὑπερπύρων τῆς προικὸς τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ἅπερ ἐκείνη ἀποθνήσκουσα διέθετο μερισθῆναι εἰς τρία μέρη, καὶ τὸ μὲν ἐν ἔχειν τὸν ἄνδρα αὐτῆς, τὸ δὲ ἕτερον τοὺς παῖδας αὐτῆς, τὸ δὲ λοιπὸν τρίτον ἐξοδιασθῆναι παρὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς εἰς ἐπιμέλειαν τῆς ἰδίας ψυχῆς, ὡς ἂν ἀπὸ τῆς εὐρισκομένης νῦν τῷ Βαρζάνη περιουσίας ἱκανωθῶσι τὸ τε τῆς ψυχῆς μέρος καὶ τὸ τῶν παιδῶν δι' ἐπιστασίας τῶν τιμιωτάτων ἐξωκατακλήλων τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, τοῦ τε μεγάλου σακελλαρίου, τοῦ Βαλσαμῶν, τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος, τοῦ Ὀλοβόλου, καὶ τοῦ σακελλαρίου, τοῦ Συροπούλου. ἐπεὶ δὲ οἱ δῆλωθέντες τιμιώτατοι ἄρχοντες,

πρόνοιαν ἀκριβῆ ποιησάμενοι τῆς ἀληθοῦς ἐκτιμήσεως τῶν εἰδῶν τῶν
 εὑρισκομένων νῦν τῷ Βαρζάνη, καὶ γεωμέτραι προσεκαλέσαντο καὶ
 λεπτουργόν, τοὺς μὲν διὰ τὸ ἀμπέλιν, ὅπερ ἔχει ἐν τῇ κινστέρνῃ τοῦ
 τιμίου προφήτου προδρόμου (ὁ Μακρηνὸς ἦσαν οὗτοι καὶ ὁ Βασιλικός)
 τὸν δὲ λεπτουργόν διὰ τὰ οἰκήματα (Μανουὴλ ἦν οὗτος ὁ τοῦ Φιλίπ-
 που) καὶ περιέστησαν μετ' αὐτῶν, τὸ μὲν ἀμπέλιν μουζουρίων εὐρεθὲν
 δεκαεξὲ καὶ δίμοιρον, εἰς ὑπέρπυρα ψ', καὶ τὸ ἐκεῖσε εὑρισκόμενον
 ὄσπητιν μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ ληνοῦ εἰς ὑπέρπυρα ις', ἀπὸ δὲ τῶν οἰκῆ-
 μάτων τὸ μὲν νεόκτιστον τρίκλινον μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ κελλίων καὶ
 τῆς ἡμισείας αὐλῆς καὶ τοῦ ἡμίσεος περιβολίου εἰς ὑπέρπυρα ση', τὰ
 δὲ ἕτερα οἰκήματα τὰ ἐχέκολλα τοῦ μαγκιπέλου εἰς ὑπέρπυρα σιη'
 μετὰ τῆς ἡμισείας αὐλῆς καὶ τοῦ ἡμίσεος περιβολίου, αὐτὸ δὲ τὸ μαγκιπέλιον
 εἰς ὑπέρπυρα ρί', ἔτι δὲ τὰ ἐργαστηριακὰ οἰκήματα εἰς ὑπέρπυρα σ'. ὡς
 δὲ καὶ τὰ προικῶα εἶδη καὶ εἴ τι ἄλλο ὁ παρακατεῖχεν ἡ Καλοσιδίνα
 ἴδιον τοῦ Βαρζάνη, ἐξέτιμήσαντο καὶ ταῦτα εἰς ὑπέρπυρα ρεγ', ἅπερ ὁμοῦ
 πάντα γίνονται ὑπέρπυρα χίλια πεντακόσια τρία, μετὰ τοῦ ἑτέρου ὄσπη-
 τοπουλίου, τιμηθέντος καὶ αὐτοῦ εἰς ὑπέρπυρα εἴκοσι τρία. καὶ ἦν
 πάντως ἀνάγκη, κατὰ τὴν διάγνωσιν τῆς ἡμῶν μετριότητος μερισθῆναι
 ταῦτα καὶ ἰκανωθῆναι τὸ τρίτον τῆς ψυχῆς καὶ τὸ γ' τῶν παιδῶν
 διὰ δὲ τὸ ζητεῖν τὸν Βαρζάνη, τὰ κρείττονα τῆς περιουσίας αὐτοῦ
 δοθῆναι εἰς τὸ τρίτον τῶν παιδῶν, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς πορίζηται τι ἐκ
 τῶν εισοδημάτων αὐτῶν, τὴν δὲ Καλοσιδίαν πάλιν ἀντιποιεῖσθαι αὐ-
 τῶν διὰ τὸ ἀναγκάζεσθαι αὐτὴν ἐμποιήσασθαι τι ἀπὸ τούτων δι' ἐξό-
 δου τῆς ψυχῆς, ἔτι δὲ διὰ τὸ ζητεῖν τὸν Βαρζάνη τὸ ἀνηκόν αὐτῷ
 ἀπὸ τῶν τελευτησάντων τριῶν παιδῶν αὐτοῦ, ἅπερ κρίσεως ἦσαν λόγοι
 καὶ διαγνώσεως, ἐδάησε τὰ περὶ τούτου λαληθῆναι ἐπὶ τῆς ἡμῶν μετριό-
 τητος καὶ τὸν μερισμὸν τῶν εἰδῶν ἐπ' αὐταῖς γενέσθαι. ἡ μετριότης
 ἡμῶν, τὰ περὶ τούτου διασκεψαμένη συνοδικῶς, οὔτε τοὺς παῖδας τὴν
 κρείττω περιουσίαν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ Βαρζάνη, διέγνω καὶ ἀπε-
 φήνατο λαβεῖν εἰς τὸ ἴδιον μεριδικόν, οὔτε πάλιν τὴν Καλοσιδίαν δι-
 καιον ἔχειν ἀντιποιεῖσθαι αὐτῶν, ἀνισότης γὰρ τοῦτο καὶ ἀδικία, οἱ
 δὲ νόμοι ἰσότητος μᾶλλον καὶ δικαιοσύνης εἰσὶν ἐρασταί, ἀλλ' ἐπίσης)
 μερισθῆναι τὴν περιουσίαν ταύτην κατὰ τὸ ποιὸν εἰς τε τοὺς παῖδας
 καὶ τὴν ἀναδεξαμένην τὸ τρίτον τῆς ψυχῆς, ὅθεν καὶ ἐπεὶ τὸ τρίτον τῶν
 δισχιλίων διακοσίων πενήκοντα ὑπερπύρων τῆς προικῶα εἰσὶν ὑπέρπυρα

ἑπτακόσια πενήκοντα, ἢ δὲ εὐραθεία τῷ Βαρζάνῃ περιουσία ἐξετι-
 μήθη εἰς ὑπέρπουρα χίλια πεντακόσια τρία, ἀπὸ τούτων διέγνω καὶ
 ἀπεφάνετο ἢ μετριότης ἡμῶν, ἵνα λάβῃ ἡ Καλοειδίνα ἀντὶ τοῦ τρί-
 του τῆς φυχῆς τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, ὅπερ ἐστὶν ὑπέρπουρα ψν', τὸ ἡμῶν
 τοῦ ἀμπελίου μετὰ τοῦ σὺν αὐτῷ ἡμίσεος μεριδικοῦ οὐ ἔχει ὁ Βαρ-
 ζάνης εἰς τὸ ἐκείσε ὁσπητιον, ἅπερ εἰσὶν ὑπέρπουρα σγ', τὸ νεόκτιστον
 τρίκλινον μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ κελλίων καὶ τῆς ἡμισίας ἀλλῆς καὶ,
 τοῦ περιβολίου, ἐκτιμηθέντα εἰς ὑπέρπουρα σγ', τὰ ἐργαστηριακὰ οἰκή-
 ματα, ἅπερ ἐτιμῆθησαν εἰς ὑπέρπουρα σ', καὶ τὰ ῥόβχα καὶ εἴ τι ἄλλο
 προικῶν εὐρέθη παρὰ τῇ Καλοειδίῃ καὶ παρ' ἄλλοις δανεισταῖς,
 ἐκτιμηθέντα καὶ ταῦτα, ἀφαιρεθέντος πρότερον τοῦ χρέους εἰς ὑπέρ-
 πουρα ἑκατὸν ἐξηκοντατρία, ἅπερ ὁμοῦ πάντα γίνονται ὀκτακόσια εἴ-
 κοσι ἑννέα· ἀλλ' ἐπεὶ ἑπτὰ παιδῶν ἐναπολειφθέντων τῷ Βαρζάνῃ ἀπέ-
 θανον τὰ τρία, ἅτινα κείνται εἰς ἀμνημόνευτα, ἤρχοντο δὲ τοῖς παισὶ
 τοῦτοις ἀπὸ τῆς μητρικῆς περιουσίας τῶν ψν' ὑπερπύρων ὑπέρπουρα
 τριακόσια εἴκοσι ἑν, διέγνω καὶ περὶ τούτων ἢ μετριότης ἡμῶν, ἐκ-
 βληθέντων ὑπὲρ τῆς φυχῆς αὐτῶν ὑπερπύρων ἑκατὸν καὶ δοθέντων
 τῇ Καλοειδίῃ δι' ἐπιμέλειαν αὐτῶν, τὰ λοιπὰ μερισθῆναι εἰς τε τοὺς
 ἐναπολειφθέντας τέσσαρας παῖδας καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βαρζάνην, ἐπεὶ
 καὶ αὐτὸς κατὰ τοὺς φιλευσεβεῖς νόμους εἰς τὸ μέρος τῶν ἀποθανόν-
 των παιδῶν αὐτοῦ συνεισέρχεται ὡς εἰς τῶν ἀδελφῶν ἐκείνων. ἐπεὶ
 τοῦν ἢ Καλοειδίνα δὲ μέλλει λαβεῖν ἀπὸ τῶν προρρηθέντων, εἰσὶν ὑπέρ-
 πουρα ὀκτακόσια εἴκοσι ἑννέα, λείπονται δὲ αὐτῇ εἰς τε τὸ γ' τῆς
 φυχῆς τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ εἰς τὰ ἑκατὸν ὑπέρπουρα τὰ ὑπὲρ
 τῆς φυχῆς τῶν παιδῶν, καὶ ὑπέρπουρα εἴκοσι ἑν ὑφείλει ζητεῖν ἀπὸ
 ἑτέρου βίου τοῦ Βαρζάνῃ, ἅπερ αὐτῷ ἐστὶ βίος, καὶ ἰκανοῦσθαι ἐξ
 αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ οὐκ ἄλλο τι νῦν φαίνεται παρὰ τῷ Βαρζάνῃ εἰ μὴ
 ὁσπητόπουλον, ὅπερ ἔχει ἀπὸ λεγάτου τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ἀνεφάνῃ δὲ
 ἐπὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὅτι ὑφείλει τῇ πενθερᾷ αὐτοῦ καὶ ἕτερα
 ὑπέρπουρα τριάκοντα ἑν, ἅπερ ἐδανείσατο ἀπὸ τοῦ Ἀγιοπετρίτου αὐτῇ,
 καὶ δέδωκε τῷ Βαρζάνῃ ἐπὶ τῷ δοῦναι τῷ Ἀγιοπετρίτῃ οἴνου πρό-
 χρεω, ὃ δὲ οὐκ ἔδωκεν, ὑφείλει κατέχειν ἢ Καλοειδίνα καὶ τὸ ὁσπη-
 τιον τοῦτο, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀναφανῆ παρὰ τῷ Βαρζάνῃ εἰς ἰκάνωσιν
 τῶν καθόλου πενήκονταδύο ὑπερπύρων· ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῶν ἑπτακοσίων
 πενήκοντα ὑπερπύρων τοῦ μεριδικοῦ τῶν παιδῶν ἀφηρέθησαν, ὡς

εἴρηται, τὰ ἑκατὸν ὑπέρπουρα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τῶν ἀποθανόντων παι-
δων, ἔλαχε δὲ καὶ τῷ Βαρζάνῃ ἀπὸ κληρονομίας ἑκείνων ὑπέρπουρα
μδ', τὰ λοιπὰ ἑξακόσια εἰς ὑπέρπουρα ὀφείλουσιν ἐκβληθῆναι ἀπὸ τῆς ἐνα-
πολειψθείσης περιουσίας τοῦ Βαρζάνῃ. ἐπεὶ γοῦν ἐναπολειψθῆ τὸ ἤμιου
ἀμπέλιον μετὰ τοῦ σὺν αὐτῷ μέρους τοῦ οἰκήματος, ὃ ἔχει ὁ Βαρ-
ζάνης, τιμηθὲν εἰς ὑπέρπουρα διακόσια πενήκοντα ὀκτώ, τὰ σὺνεγγυς
τοῦ μαγκικείου μεγάλου ὀσπητίου τιμηθέντα μετὰ τῆς ἡμισείας αὐ-
λῆς καὶ τοῦ περιβολίου εἰς ὑπέρπουρα σιή, τὸ μαγκικεῖον τιμηθὲν εἰς
ὑπέρπουρα ρι', καὶ τὸ ἕτερον μικρὸν ὀσπητόπουλον' τιμηθὲν καὶ αὐτὸ
εἰς ὑπέρπουρα εἰκοσιτρία, ἅπερ ὁμοῦ πάντα γίνονται ὑπέρπουρα ἑξακό-
σια ἑννέα, ὀφείλει ὁ Βαρζάνης κατέχειν ταῦτα ὡς μέρος τῶν παιδῶν
καὶ κληρὸν μητρικὸν καὶ ἐπιμελεῖσθαι καὶ τοῦ ἀμπελίου καὶ τῶν οἰ-
κημάτων, μέχρις ἂν χρεία γένηται μερισθῆναι αὐτὰ ἐπίσης εἰς τὰ
τέσσαρα παιδιά, ἄρρενά τε καὶ θήγεια, καὶ λαβεῖν ἕκαστον τὸ ἀνήκον
αὐτῷ, καὶ μήτε αὐτὸν τὸν Βαρζάνῃ δε' ὄχλου ποτὲ γενέσθαι τῇ Κα-
λοσιδίῃ περὶ ὧν ἀνεδέξατο εἰδῶν, κἂν πλείονός εἰσιν ἄξια τιμῆς εἰς
τὸ ἔμπροσθεν, καὶ γὰρ τὸ γε νῦν ἔχον εἰδήμονες ἄνδρες ἐξετιμήσαντο
ταῦτα, ὡς εἴρηται, κἂν αὐτῇ κατέχη ταῦτα, κἂν πρὸς ἕτερον διακράσῃ
πρόσωπον, αὐτοῦ μὴ βουληθέντος ἐξωγήσασθαι ταῦτα διὰ τοῦς παῖδας
αὐτοῦ ὡς ἀνακωνωτάριος, κἂν εἰς προῖκα παραδῷ ταῦτα τῇ θυγατρὶ
τούτου, κἂν εἴ τι ἄλλο ποιήσῃ ἐπ' αὐτοῖς, μήτε τινὰ τῶν παιδῶν
αὐτοῦ παρελθόντων ἐνταῦθα καὶ ζητούντων ἢ πλείω τῶν καταλειψθέν-
των αὐτοῖς εἰδῶν ἢ τινα ἀπὸ τῶν δοθέντων τῇ Καλοσιδίῃ ὑπὲρ τοῦ
τρίτου τῆς ψυχῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐποίησεν ἢ μήτηρ
αὐτῶν ἢ πλεον οὐδὲν ὀφείλουσα αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸ γ' τῆς προικὸς
αὐτῆς, κατὰ τοῦς φιλευσεβεῖς νόμους, ἢ δὲ γε τῶν εἰδῶν τούτων ἐκτι-
μησις καὶ ὁ μερισμὸς αὐτῶν, διακρίσει καὶ διαγνώμη τῆς ἡμῶν με-
τριότητος συνοδικῆ γέγονε καὶ ἐπιστάσις τῶν τιμιωτάτων ἐκκλησια-
στικῶν ἀρχόντων αὐτῆς, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, διὸ καὶ παρὰ πάντων τὸ
στέργον ὀφείλουσιν ἔχειν ταῦτα καὶ ἀκατάλυτον, μὴ δεῖ γε παρὰ τῶν
παιδῶν αὐτῶν ἡλικιωθέντων καὶ ἀνακαλουμένων τὰ ἴδια, ἀλλὰ καὶ
παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ Βαρζάνῃ, καὶ παντὸς ἄλλου συγγενικοῦ
προσώπου αὐτῶν, ἐπειδὴ νομίμως ἅπαντα καὶ καλῶς ἐγένοντο, ὅθεν
καὶ χρήσεται μὲν ἡ Καλοσιδίῃ τοῖς δοθείσιν αὐτῇ ὑπὲρ τοῦ τρίτου
τῆς ψυχῆς τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ τῶν ἀποθανόντων τριῶν παιδῶν

αὐτῆς, ὡς βούλεται καὶ χρῆζει καὶ ἀποδέχεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς θυγατρὸς, ἀνενόχλητος διατηρουμένη ἀπὸ πάντων καὶ ἀνεπηρέαστος, καθέξει δὲ καὶ τὰ εὐρισκόμενα νῦν τῷ Βαρζάνη οἴκημα καὶ εἴ τι ἄλλο ἴδιον αὐτοῦ εὐρεθῆ, πρὸς ἐκάνωσιν τῶν εἴκοσι ἐνὸς ὑπερπύριων, τῆς λοιπάδος τῶν δεκακοσίων πενήκοντα ὑπερπύριων, ἃ, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, διεκρίθη λαβεῖν, καὶ ἔτι διὰ τὰ τριάκοντα ἐν ὑπέρορα τοῦ Ἁγιοπετρίτου, ἐπειδὴ αὐτὴ καθέλκεται ἀντὶ τοῦ Βαρζάνη ἀποδοῦναι αὐτά· ὁ δὲ Βαρζάνης πάλιν λήφεται τὰ δοθέντα τοῖς παισὶν εἶδη, καὶ ἐπιμεληθήσεται καὶ φυλάξει αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καρπιζόμενος καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν ὡς πατήρ, ἄχρις ἂν γένηται χρεια μερισθῆναι ταῦτα καὶ δοθῆναι τοῖς παισὶ, ἐπιτηρούσης καὶ τῆς Καλοσιδίνης τὰ εἶδη ταῦτα μετὰ τοῦ Βαρζάνη, κατὰ τὴν περιληψὶν τῆς διαθήκης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ἡ παροῦσα συνοδικὴ διάγνωσις καὶ ἀπόφασις τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπολέλυται, ἔτους ς Ϟ' ἔκτου †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμίας πατριαρχικῆς γραφῆς τὸ μηνὶ νοεβρίῳ ἰνδ. ἔκτης †.

DLI. (6908---1400) februario. ind. VIII.

Promissio monachi Ioachim.

† Ἐγὼ, ὁ ἱερομόναχος Ἰωακείμ, τὴν παροῦσάν μου ποιῶ ὑπόσχεσιν ἔμπροσθεν τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότου, τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, δι' ἧς καὶ λέγω, ὡς ἐπειδὴ ὠδηγήθη ἐκ θεοῦ, καὶ συνεπ(άθησέν μοι) εἰς τὴν ἱερωσύνην μου, ὡς ἂν ἀπὸ τῆς σήμερον τηρῶ ἑμαυτὸν πάσης ἀκαταστασίας ἐκτός, καὶ πολιτεῖσθαι, καθὰ προσήκει μοναχοῖς καὶ μάλιστα ἱερεῦσι, μηδέποτε φωραθεῖς ἢ ἔξω τῆς μονῆς μένας ἢ μὴ εὐρεθῆναι ἐν αὐτῇ πρὸ θεσμῶν ἡλίου, ὑποτασσόμενος δὲ εὐρίσκομαι κατὰ πάντα διὰ παντός τοῖς εὐρισκόμενοις ἐν αὐτῇ τιμιωτάτοις μοναχοῖς καὶ ἀγίοις μου πατράσιν, ἀπέχω τε πάσης ἀδιαφορίας καὶ ἀπρεποῦς ὁμιλίας· εἰ δὲ ποτε εὐρεθῶ ἀδιετήσας τὴν παροῦσάν μου ὑπόσχεσιν, ἵνα ἀνελεῶς καθαιρῶμαι χωρὶς τινος ὄγκου καὶ συμπαθείας. τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα μου ὑπόσχεσις δι' ἀσφάλειαν. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδ. ἑγδόης †.

† Ἰωακείμ ἱερομόναχος στέργων ὑπέγραφα †.

DLII. 6908 (1400) ind. VIII.

Patriarcha confirmat monachas Theognostiae constitutionem de ipsius adelpheia.

† Διὰ τοῦ πρωτονοταρίου †.

† Ἐπει ἡ προηγουμένη τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ ἐν τῇ κρίσει, κυρὰ Θεογνωσία μοναχῆ, εἶχεν ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀδελφάτα κατὰ τὴν πάλαι ἐκικρατήσασαν εἰς τὰ τοιαῦτα παράνομον συνήθειαν, ἀφ' ὧν δὴ ἀδελφάτων εἶχε συμφωνίαν τὸ ἐν παραπέμπειν μετὰ τὸν αὐτῆς θάνατον, ἀρτίως δὲ ἐδέξατο μὲν καὶ ἄλλην φυγὴν, καὶ πρὸς μοναχικὴν πολιτείαν προβαίνει, ἠθέλησε δὲ ποιῆσαι εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἄλλην πληροφορίαν, ὡς ἂν μετὰ θάνατον αὐτῆς ἔχωσι εἰς τὸ μοναστήριον πληροφορίαν τὰ εὑρεθησόμενα ἐν αὐτῇ δύο πρόσωπα εἰς τὸ κελλίον αὐτῆς, ὃ δὴ καὶ ἀνέφερε μὲν καὶ πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα, ἤκουσε δὲ, μὴ δυνατὸν ἄλλως τοῦτο γενέσθαι, εἰ μὴ καὶ ἂ εἶχε πρότερον ἀδελφάτα καὶ ὃ βούλεται ἀρτίως ποιῆσαι, στέρξει ἀφιέρωσιν εἶναι εἰς τὸν ἅγιον καὶ τὰ εὑρεθησόμενα πρόσωπα εἰς τὸ κελλίον αὐτῆς ἀφιερωμένα εἶναι καὶ καλογραίας τῆς μονῆς καὶ μηδέποτε ἄδειαν ἔχειν ἐξελεθῆναι τῆς μονῆς καὶ οὕτως ἔχειν κἀκείνας μετὰ τὸν θάνατον τῆς προηγουμένης πᾶν, ὅσον περ καὶ αἱ λοιπαὶ ἀδελφαί, ἐξελεθούσας δὲ τοῦ μοναστηρίου μηδὲ τὸ οἰονοῦν ἀπαιτεῖν ἢ λαμβάνειν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου, τὰ τε κελλία αὐτῆς καὶ τὰς ῥηθείσας δύο ἀφιέρωσεις, οὕτως ἔχειν τὰς εὑρεθείσας ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῆς εἰς τὸ κελλίον αὐτῆς, εἴπερ εὑρεθῶσι μετ' αὐτῆς δύο, εἰ δὲ εὑρεθῇ μία, ἐκείνην ἔχειν τὰ τε κελλία καὶ τὰς δύο πληροφορίας, ἐπει πάντα ἔστερξε καὶ προσεκύνησε, καὶ γράμμα τοῦ μοναστηρίου ἐγένετο κατὰ τὴν ὑποτύπωσιν τῆς ἡμῶν μετριότητος τὴν εἰς τὰ τοιαῦτα ἐκτεθείσαν, ὃ δὴ γράμμα ταῦτα κατὰ μέρος διαλαμβάνει. πλειόνος δὲ ἔνεκεν ἀσφαλείας αὐτῆς ἐδεήθη ἡ ῥηθεῖσα προηγουμένη καὶ γράμματος ἐπικυρωτικῆς τοῦ πατρὸς κατὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, τὴν τοιαύτην πράξιν ἐπιβεβαιούσης· αὕτη τὴν αἴτησιν αὐτῆς δεξαμένη, τὸ στέργον ἔχειν καὶ βέβαιον καὶ ἀκατάλυτον τὴν τοιαύτην πράξιν διαγιγνώσκει καὶ ἀποφαίνεται καὶ καθέξειν τὰ τε κελλία τῆς ῥηθείσης προηγουμένης καὶ τὰς δύο ἀφιέρωσεις καὶ πληροφορίας μετὰ θάνατον αὐτῆς τὰς εὑρεθησόμενας δύο καλογραίας μετὰ θάνατον αὐτῆς ἔνδον τοῦ κελλίου αὐτῆς ἀφιερωμένας καὶ αὐτὰς οὖσας καὶ πολιτευομένας, καθὼς τὸ ῥηθὲν γράμμα τῆς ὑποτυπώσεως τοῦ μοναστηρίου διαλαμβάνει· εἰ

δὲ μία καλογραία εὑρέθη τότε μετ' αὐτῆς, ἐκείνη καθέξει τὰ τε καλλία αὐτῆς πάντα καὶ τὰς ῥηθείας δύο πληροφορίας αὐτῆς. τούτου γὰρ χάριν ἀπολέλυται τῇ ῥηθείᾳ προηγουμένῃ, κυρᾷ Θεογνωσίᾳ τῇ Μαυριανῇ, καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος δι' ἀσφάλειαν. ἀπελύθη ἐν ἔτει 5. 9. 0. γ. 6. 0. φ. †.

DLIII. (6908—1400) februario. ind. VIII.

Patriarcha diiudicat litem monasterii Myrelaei.

† Ἐπεὶ Ταρχανειώτης Ἰάκωβος, ὁ τοῦ Τριακονταφύλλου υἱός, ἐξήτησε πρὸ χρόνων δύο ἐκποιήσασθαι τὸ ἀνήκον αὐτῷ μεριδικὸν ἀπὸ τοῦ πατρικοῦ αὐτοῦ ἀμπελίου καὶ τῆς ἀδῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ οἰκημάτων, ὅπερ ἐδικαιώθη λαβεῖν διαγνώσει τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἀφῆλικά ἐπιστατήθη τὸ περὶ τούτου ἐξ ἀποστολῆς τῆς ἡμῶν μετριότητος παρὰ τε τοῦ τιμιωτάτου μεγάλου σακελλαρίου, διακόνου κυροῦ Δημητρίου τοῦ Βαλσαμών, καὶ τοῦ τιμιωτάτου σακελλίου, διακόνου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Συροπούλου, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν αὐτῆς, καὶ εὑρέθη ἡ τιμὴ πᾶσα τοῦ ἀνήκοντος μεριδικοῦ τῷ Ταρχανειώτῃ, ὡς ὁ τότε καιρὸς τούτοις ἐπληροφόρησε καὶ ἡ γνώσις καὶ ἡ συνελθούσης, ὑπέρπυρα ἑκατὸν, καὶ ἐξωνήσατο τὸ τοιοῦτον αὐτοῦ μέρος ἡ τοῦ Μυρελαίου μονῆ ὡς ἀνακοινωτάριος, δοῦσα αὐτῷ τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα, εἰς δ' αὐτὸ περίεστη τῷ τότε, ὁ δὲ γε Ταρχανειώτης ἔλαβε μὲν αὐτὰ τότε, καὶ ἐχρήσατο τούτοις εἰς κυβέρνησιν αὐτοῦ, ἐξ ἐκείνου δὲ μέχρι τοῦ νῦν οὐκ ἔληξε βοῶν καὶ διατεινόμενος ὑπὲρ τὸ τριπλάσιον εἶναι τὴν τοῦ ἀνήκοντος τούτῃ μεριδικοῦ τιμὴν, ἢ μετριότητος ἡμῶν οὐκ ἔγνω δίκαιον, τοὺς λόγους τούτου καὶ τὰς φωνὰς περιδεῖν, ἀλλὰ βέλτιον πάλιν διέγνω τὸ γεγονός διασκέφασθαι, ἐπειδὴ καὶ ἀφῆλιξ οὗτός ἐστιν, ὁ δὲ ἀφῆλιξ ἐπὶ τῷ μὴ ζημιωθῆναι ἀποκαθίσταται, διὸ καὶ πρῶτον μὲν ἀποκατέστη κουράτωρ εἰς τὸν νέον προτροπῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος ὁ οἰκείος τῷ κρατίστῃ καὶ ἀγίῳ μου αὐτοκράτορι, κῆρ Ἀλέξιος ὁ Ἰαγούπης, ὡς ἂν ἐπιστάσις αὐτοῦ διαπραχθῶσι τὰ τοῦ ἀφῆλικος, ἔπειτα βάρος ἀφορισμοῦ ἐξεφωνήθη φρικώδους κατὰ τῶν ἐπιλεγέντων ἀρτίως ἐκτιμητῶν, ὡς ἂν ἐκτιμηθῶσιν ἀπροσπαθῶς τοῦτο κατὰ τὸν ὀπισθεν χρόνον, καθ' ὃν δὴ ἐπράθη τὸ τοιοῦτον μεριδικόν, ἀπεστάλησαν δὲ καὶ οἱ προρρηθέντες τιμιώτατοι ἐξωκατάκληλοι εἰς τόπον τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὡς ἂν καὶ αὐθις ἐπιστάσις τούτων

γένηται ἢ ἀναμέτρῃσις τοῦ καθόλου κτήματος καὶ ἡ ἐκτίμησις αὐτοῦ· ἐπεὶ τοίνον ἀπελθόντων ἀπάντων καὶ ἀναθεωρησάντων τὸ καθόλου κτήμα τοῦ Ταρχανειώτου εὐρέθη ἀπὸ τῆς γεωμετρίας καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκτιμητῶν τιμῆς ὑπερπύρων τετρακοσίων τεσσαράκοντα, ἐκτιμηταὶ δὲ ἦσαν ὅ τε θεοφιλέστατος λογοθέτης ὁ Βαλασαμῶν, κῦρ Νικόλαος ὁ Μακρηνός, Δημήτριος ὁ Βλάσης καὶ Γεώργιος ὁ Βυζιώτης· ἀπὸ δὲ τῶν ὑπερπύρων τούτων ἀνήκουσι τῷ Ταρχανειώτῃ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἔτι τοῦ τρίτου τὸ τρίτον, ἅπερ ὁμοῦ πάντα γίνονται ἑκατὸν ἐγγενηκοταπέντε, κεράτια ἡ· ἡ μετριότης ἡμῶν διαγινώσκει καὶ ἀποφαίνεται, ὡς εἰ μὲν βούλεται ἡ τοῦ Μορελαίου μονὴ κατέχειν τὸ τοιοῦτον μεριδικὸν τοῦ Ταρχανειώτου, ὅπερ πρὸ χρόνων β' ἐξωνήσατο εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν, ὀφείλει νῦν ἀποδοῦναι αὐτῷ καὶ τὰ ἕτερα ἐγγενηκοταπέντε, κεράτια ἡ' καὶ οὕτω κατέχειν αὐτὸ, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν εἰρημένων ἐκτιμητῶν αὕτη ἦν ἡ ἀξία τιμῆ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ὃ δὲ γέγονε τότε, λάθος ἦν καὶ συναρκαγῆ, ὃ καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων γίνεται· εἰ δὲ τὰ ὑπέρπυρα ταῦτα οὐ βούλεται ἀποδοῦναι, ἀλλ' ἐθέλει κατέχειν αὐτὸ εἰς τὰ προκαταβληθέντα ὑπέρπυρα ἑκατὸν, ὀφείλει ὁ Ταρχανειώτης μετὰ τὸ τριακονθήμερον, ὅπερ δοθήσεται νομίμως τῇ τοῦ Μορελαίου μονῇ, ἀναζητεῖν καὶ εὐρίσκειν ἐξωνήσῃ . . τοῦ ἰδίου μεριδικοῦ καὶ πιπράσκειν τοῦτο πρὸς αὐτὸν, ἐὰν ἡ μονὴ τοῦ Μορελαίου παρελθόντος τοῦ τριακονθήμερου τοῦτο οὐκ ἐξωνήσῃται, καὶ ἀποδιδόναι πρὸς αὐτὴν τὰ ἑκατὸν ὑπέρπυρα, ἅπερ ἀνελάβετο, ὡς δεδήλωται, ὃ δὲ γε τοῦτο ἐξιονησόμενος τότε τὸ ἀδιάσειστον ἔξει παρὰ πάντων καὶ ἀμετάστρεπτον, τῇ ἐμφανείᾳ τῆς παρουσίας συνοδικῆς διαγνώσεως τῆς ἡμῶν μετριότητος, ἀπολυθείσης εἰς τὴν περὶ τούτου ἀσφάλειαν· εἰ δὲ ἡ μονὴ τοῦ Μορελαίου θελήσει τὸ κτήμα λαβεῖν, ὀφείλει ὁ Ταρχανειώτης ἀναλαβεῖν ἐξ αὐτῆς καὶ τὰς εὐλόγους ἐξόδους αὐτοῦ †.

† Εἶχε καὶ διὰ τιμῆς πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ μὴνὶ φεβρουαρίῳ ἔνδ. ἡ' †.

DLIV. Sine anno.

De venditione aedium infantis.

† Οἱ οἰκαῖοι τῷ κρατίστῃ καὶ ἀγίῳ μου ἀτοκράτορι, οἱ σὺρ Περῖου τοῦ Λαμπαδηνοῦ υἱοί, ὅ τε κῦρ Μιχαὴλ ὁ Ῥαούλ, κῦρ Γαβριὴλ

ὁ Παλαιολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος, ἀναθραμόντες εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα, προκαθημένην συνοδικῶς, ἀνέφερον, ὡς ὑπὸ τοῦ καιροῦ καὶ τῶν πραγμάτων στενοχωρούμενοι βούλονται ἐκποιήσασθαι τὰ ἀπὸ γονικότητος περιελθόντα τούτοις οἰκήματα, πτώσιν οὐ μικρὰν ἀπειλοῦντα, ὡσάν ἀποδώσει μὲν καὶ τὸ ἑαυτῶν χρῆμα, ὅπερ ὀφείλουσι, λάβῃ δὲ ἕκαστος αὐτῶν καὶ τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος ἐκ τούτων, καὶ χρήσεται εἰς ἰδίαν διατροφήν καὶ κυβέρνησιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς ὁ Ἰωάννης ἀφηλίξ ἔστιν, ἐζήτησαν, ἵνα τὸ γεγονός γένηται διὰ γνώμης τῆς ἡμῶν μετριότητος, εἰς τε τούτων ἀνενοχλησίαν καὶ δὴ καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐξωνησομένων αὐτά· δικαίως τοίνυν τῆς αἰτήσεως αὐτῶν καὶ εὐλόγου ἀναφανείσης, εἰσῆχθησαν μὲν παρ' αὐτῶν καὶ ἄλλοι ἐκτιμηταί, ἀπεστάλη δὲ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος βυστερον καὶ ὁ δευτερεύων τῶν διακόνων, διάκονος ὁ Κίναμος, ὡς ἂν μετὰ βάρους ἀφορισμοῦ ἢ ἀξία τούτων εὔρεθῇ τιμὴ τρόπῳ χαλαστικῆς, (οὐδὲ γὰρ ἦν δυνατόν αὐτὰ ἄλλως ἐκποιηθῆναι) οἱ καὶ ἀπελθόντες, πρότερον μὲν ἐκεῖνοι, οἱ παρὰ τῶν Παλαιολόγων εὔρεθέντες, βυστερον δὲ καὶ ὁ δευτερεύων, ὡς εἶρηται, περιέστησαν τὰ καθόλου οἰκήματα εἰς ὑπέρπυρα τριακόσια τριάκοντα, ἤγγουν τὸ μὲν καλούμενον χαμαιπάλατον εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν εἴκοσιν, τὸ μαγκικεῖον εἰς ὑπέρπυρα πενήκοντα καὶ τὸ τρίκλινον μετὰ τοῦ ἀνώγ(εω) καὶ τοῦ δικάτου εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν ἐξήκοντα, ὡς περιέρχεσθαι ἑκάστῳ τῶν ἀδελφῶν ἀνά ὑπέρπυρα ἑκατὸν δέκα. ἡ γοῦν μετριότης ἡμῶν, ἀναπολόγητον ποιῶσα ἕκαστον τῶν Παλαιολόγων, διωρίσατο, ὡς εἴπερ ἔθέλει τις ἐξ αὐτῶν δέξασθαι ταῦτα εἰς τὴν δηλωθεῖσαν τιμὴν, ἀποδότω τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ τὸ ἀνήκον αὐτοῖς, εἰ δ' οὐν, λαβέτω ταῦτα ἐξωτερικῶς, καὶ μερισάτωσαν αὐτοὶ τὰ ὑπέρπυρα ἀνά ἑκατὸν δέκα. ὁ γοῦν κῆρ Γαβριήλ, καταμένων ὢν ἐν τοῖς οἰκήμασι τοῖς χαμαιπάλατοις, ἀετιμήθησαν εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν εἴκοσιν, ἐζήτησεν, ἵνα δέξηται ταῦτα καὶ ἀντιστρέφῃ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὑπέρπυρα δέκα· οὐκ ἤρρεσκε δὲ τοῦτο καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, τῷ Ραοῦλ, ἀντεποιεῖτο γὰρ καὶ αὐτὸς τῶνδε τῶν οἰκημάτων, διὸ καὶ φιλονεικίας συμβάσης ἐν αὐτοῖς, ἀνεβίβασε μὲν αὐτὰ ὁ Ραοῦλ εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν πενήκοντα, ὑπέκοψε δὲ καὶ ὁ κῆρ Γαβριήλ αὐτὰ ἀποδοῦναι, ἦν δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ εἰς προτιμάται τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν ἐκείνων κατάσχεσιν, ὅθεν καὶ προετιμήθη ὁ κῆρ Γαβριήλ, ὡς καταμένων ἐν αὐτοῖς, εἰ γὰρ καὶ πρῶ-

τός ἀδελφός ἐστίν ὁ Ῥαούλ, ἀλλ' οἱ ἀδελφοὶ πάντες ἐπίσης εἰσὶ δε-
 σπότεαι τῆς τῶν γονέων περιουσίας, ἔχει δὲ νῦν προτίμησιν ὁ κύρ
 Γαβριήλ, ὡς καταμένων ἐν αὐτοῖς, φασὶ γάρ οἱ θεῖοι καὶ φιλευσεβεῖς
 νόμοι· ἐν ἰσῆ αἰτία κρείττω ἐστίν ὁ . . . ὄμιμος. προετιμήθη τοί-
 νον οὗτος πρὸς κατάληψιν τῶνδε τῶν οἰκημάτων διὰ τὴν εἰρημένην
 αἰτίαν, πλὴν ἵνα ἀποδῶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ ὑπέρπυρα τριάκοντα,
 τὰ μὲν δέκα, ἅπερ ἦσαν πλείονα τοῦ ἰδίου μεριδικοῦ, ἦτοι τῶν ρί, τὰ
 δὲ εἴκοσιν, ἃ ἐπιβάλλουσιν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα ὑπερπύρων, ἃ
 ἐπηρέτησεν ὁ Ῥαούλ. περὶ δὲ γε τῶν ἐτέρων οἰκημάτων καὶ τοῦ μαγ-
 κικείου διεκρίθη, ὡσάν διαπωληθῶσι ταῦτα παρὰ τῶν ἐτέρων ἀδελφῶν
 αὐτοῦ, τοῦ τε Ῥαούλ καὶ τοῦ Ἰωάννου, καὶ διαμερίσωσιν εἰς ἑαυτοὺς
 τὴν τιμὴν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐξωνήσατο ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος,
 Μιχαήλ ὁ Σγουρόπαυλος, εἰς ὑπέρπυρα ἑκατὸν ἐξήκοντα τὸν τρίκλι-
 νον μετὰ τοῦ ἀνωγίου καὶ τοῦ δικάτου, εἰς ἃ αὐτὰ περιέστησαν τὴν
 ἀρχὴν, παρὰ τε τοῦ δευτερεύοντος καὶ τῶν ἄλλων καὶ καταλάβετο τὰ
 ὑπέρπυρα ταῦτα, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις καὶ εἰς ἐξοδόν τινα καὶ ἕτερα
 ὑπέρπυρα τέσσαρα, ἅπερ ὁμοῦ γίνονται ὑπέρπυρα ρξδ', καὶ ἤρξατο κα-
 ταχάλαν αὐτὰ, οὐκ ὀφείλει τις τῶν Παλαιολόγων δι' ὄχλου ποτὲ γενέ-
 σθαι τῷ πρεσβυτέρῳ ἢ τῷ κοινωνῷ αὐτοῦ πρὸς τὴν τοιαύτην χαλαστι-
 κήν, οὔτε μὴν ὁ νεώτερος αὐτῶν ἀδελφός, ὁ Ἰωάννης, προβαλλόμε-
 νος ἀφηλικιότη(η)τα) ἑαυτοῦ, πάντα γάρ, ὅσα ἔδει γενέσθαι ὑπὲρ
 βοηθείας αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐπὶ τοῖσδε τοῖς οἰκῆμασιν,
 ἅπαντα γεγονάσιν, ἐνδύσει καὶ προτροπῇ καὶ ἀποστολῇ καὶ διακρίσει
 τῆς ἡμῶν μετριότητος, συνοδικῶς διασκεψαμένης τὰ περὶ τούτου, καὶ
 οὐδαμῶθεν ὁ νέος φαίνεται ζημιούμενος, ὥστε ποτὲ χρήσασθαι ἀπο-
 καταστάσει παρὰ τῶν φιλευσεβῶν νόμων ἐπ' ἀνατροπῇ τῶν γεγενη-
 μένων, οὔτε γὰρ ἦν δυνατόν τὰ οἰκῆματα ταῦτα συνίστασθαι πλέον
 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος, ὥστε κατέχειν αὐτὸν ἐκ τούτων ἰστάμενον
 τὸ ἀνήκον μέρος αὐτῷ, ὅπου γε καὶ τοῦτο, εἴπερ ἦν, ἀνάγκην ἔχει ὁ
 νέος τὰς πρὸς τὸ ζῆν ἀφορμὰς, ἃς οὐκ ἔχει ἄλλοθεν προσπορίσασθαι,
 εἰ μὴ ἀπὸ ἐκποιήσεως τούτου, τὸ δὲ οὐκ ἦν ἄλλως ἐκποιηθῆναι, εἰ
 μὴ τρόπῳ χαλαστικῆς, οὔτε πλείω τιμῇ τούτων εὑρέθη, ἵνα τις αὐτὴν
 ἀποδῶ, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοις ἐδόθη τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ εἰς ταῦ-
 την καταδέξασθαι ταῦτα, οὐδεὶς μὲντοι πρὸς τοῦτο ὑπέκρυψεν, ἀλλ'
 οὐδὲ ὑπεκράτηθη τι ἐκ τῶν ἐπερχομένων αὐτῷ ἀπὸ τῆς τοιαύτης

τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ τιμὴ πᾶσα κατεβλήθη, καὶ ἡ ἀνήκουσα αὐτῇ μερὶς ἐξ αὐτῆς ἐλήφθη καὶ φυλάσσεται δι' αὐτὸν, ἄχρις ἂν διαγνῶ καὶ περὶ τούτου ἡ μετριότης ἡμῶν, ἐπὶ τῷ λυσιτελέστερον ἐξοικονομοῖντο τὰ τοῦ νέου καὶ διεξάγοιντο. τούτου γὰρ χάριν καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπολέεται δι' ἀσφάλειαν †.

DLV. (6908—1400) martio. ind. VIII.

Patriarcha dirimit controversiam.

† Ἐπεὶ ἡ τε μοναχὴ Ὑπομονὴ Χρυσοκεφαλὶνα ἢ Καυκανίνα καὶ Ἰωάννης Ἀντιοχείτης ὁ Καλοσιδᾶς συνεβιβάσθησαν καὶ διεπράσαντο πρὸς τὸν εἰκτεὸν τῷ κρατίστῳ καὶ ἁγίῳ μου αὐτοκράτορι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν υἱῶν τῆς ἡμῶν μετριότητος, κῆρ Νικόλαον τὸν Σοφιανόν, τὸ περὶ τὴν τοῦ Κυνηγοῦ πόλιν μορεψικὸν αὐτῶν ἐργαστήριον, συμβιβασθέντες ἐκ κοινῆς ἀρεσκείας καὶ συμφωνίας, εἰς ὑπέρπυρα διακόσια, οὗ δὴ ἐργαστηρίου τὸ μὲν τρίτον ἦν τῆς Καυκανίνης, περιελθὸν αὐτῇ ἀπὸ κληρονομίας τοῦ ἐγγόνου αὐτῆς, τὸ δὲ μῆλον δὲ τοῦ Καλοσιδᾶ, ἐπεὶ εἰς ἀσφάλειαν αὐτοῦ ὁ Σοφιανὸς διὰ τὸν Καλοσιδᾶν ἔτι ἀφήλικα εἶναι καὶ τὴν προῖκα ὑπελείπειν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀνέδραμε πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα, καὶ ἤξίωσε δι' αὐτῆς, ὡς δεῖ, προβῆναι τὴν πρᾶσιν, εἶρε δὲ ἡ μετριότης ἡμῶν, τὸν μὲν Καλοσιδᾶν χρόνων ὄντα εἰκοσιτριῶν, ἀπὸ δὲ τῆς προικὸς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς λείποντα τετρακόσια ὑπέρπυρα μόνον, τῷ μὲν Καλοσιδᾷ συγγνώμην ἡλικίας δέδωκε, τῇ δὲ γυναικὶ αὐτοῦ πρῶτον ἀποκαταστήναι τὰ τετρακόσια ὑπέρπυρα ἀπὸ τῆς περιουσίας τοῦ Καλοσιδᾶ καὶ τότε πωληθῆναι τὸ δὲ μῆλον τοῦ ἐργαστηρίου αὐτοῦ, εἰ περιλειφθεῖν ἐλεύθερον, διέκρινε, καὶ ἐπεὶ ἐξ ἀποστολῆς τῆς ἡμῶν μετριότητος δεδώκασι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὃ τε τιμιώτατος σακελλίου καὶ ὁ θεοφιλέστατος ὑπομνηματογράφος τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, διάκονοι, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κῆρ Ἰωάννης ὁ Σορόπουλος, καὶ κῆρ Ἀκίνδυνος ὁ Περδικῆς, διὰ γράμματος αὐτῶν ἀντὶ τῶν λειπόντων αὐτῇ τετρακοσίων ὑπερπύρων τὸ τε ἀμπέλιον καὶ τὰ ἀνώγειω κατώγαια αὐτοῦ, ἐπέκεινα ὄντα ἀμφοτέρω τιμῆς ὑπερπύρων ἑξακ(οσίων), ἀπέμεινε δὲ τὸ βῆθὲν ἐργαστήριον αὐτοῦ ἐλεύθερος βίος αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐγδόςαι καὶ διακρίσαι ἡμετέρα συγγνώμην ἡλικίας λαβῶν ἐπώλησεν αὐτὸ πρὸς τὸν Σοφιανόν, τὸ στέργον ἔχειν καὶ βέ-